

LAPPEENRANNAN KESTÄVÄN LIIKKUMISEN OHJELMA

Lappeenrannan kaupunki

2021

ESIPUHE

Lappeenrannan kaupunki tarvitsee ilmastopääkaupunkina, Kohti hiilineutraalia kuntaa (Hinku) -verkoston jäsenenä sekä yhtenä Euroopan vihreimmän kaupungin (European Green Leaf 2021) tittelin haltijana tuekseen suunnitelmallista ilmastotyötä. Tieliikenne on suurin yksittäinen kasvihuonepäästöjen aiheuttaja Lappeenrannassa aiheuttaen noin 40 % kaupungin kasvihuonepäästöistä. Siksi liikenne on Lappeenrannan ilmasto-ohjelman mukaisesti yksi keskeisimmistä päästövähennyskohteista tulevina vuosina.

Ilmastotavoitteet koskettavat Lappeenrannan kaupunkia, mutta myös kaupungin asukkaita ja alueen yrityksiä. Kaupungin rooli on suunnata yhdyskuntaa vähäpäästöisempään suuntaan esimerkiksi maankäytön suunnittelun, liikennesuunnittelun ja energiajärjestelmien kehittämisen avulla. Liikenteen päästöjen kehitykseen voidaan vaikuttaa muun muassa ajoneuvokannan uudistumisella, ajoneuvosuoritteiden määrän vähenemisellä sekä kestävien liikkumisvalintojen tukemisella. Kestävän liikkumisen edellytysten parantaminen lisää ympäristövaikutusten ohella merkittävästi hyvinvointia, turvallisuutta, viihtyisyyttä ja tasa-arvoa kaupungissa.

Lappeenrannan kaupungin kestävän liikkumisen ohjelma (2021–2033) on kokonaisvaltainen edistämishjelma, joka huomioi kaupungin eri hallinnonalojen tahtotilan ja mahdollisuudet kestävän liikennejärjestelmän toteuttamiseen tulevaisuudessa. Kestävän liikkumisen ohjelma kokoaa ja yhteensovittaa aiemmin laadittujen suunnitelmien toimenpidetarpeet sen eri osa-alueiden kesken ja luo pohjan edistämistyön jalkauttamiselle Lappeenrannassa.

MITÄ ON KESTÄVÄ LIKKUMINEN?

Kestävällä liikkumisella tarkoitetaan ympäristön ja yhteiskunnan kannalta suotuisia kulkutapoja, jotka ovat myös taloudellisia, sujuvia ja turvallisia sekä liikkujan terveyttä kohentavia. Useimmiten sillä tarkoitetaan kävelyä, pyöräilyä ja joukko-liikennettä, mutta myös autoilun kestävyttä voidaan lisätä suosimalla autojen yhteiskäyttöä, kimpapakyytejä, liityntä-pysäköintiä ja taloudellista ajotapaa. Kestävän liikkumisen näkö-kulmasta sähkökäyttöiset tai uusiutuvia polttoaineita kuten biokaasua hyödyntävät ajoneuvot ovat kestävämpiä kuin perinteiset diesel- tai bensiinikäyttöiset autot.

Tässä ohjelmassa kestäväällä liikkumisella tarkoitetaan lähinnä henkilöliikennettä, ei siis tavaraliikennettä. Kestävä liikkuminen ei tarkoita pelkästään vähäpäästöisyyttä tai pientä hiilijalanjälkeä, vaan siinä huomioidaan kestävä kehityksen kaikki kolme ulottuvuutta: **ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys**. Kestävä liikennejärjestelmä pyrkii tilanteeseen, jossa kaikki kestävyys ulottuvuudet ovat tasapainossa. Tällainen liikkumisympäristö huomioi ihmiset erilaisine tarpeineen ja aiheuttaa mahdollisimman vähän haittavaikutuksia taloudelle, luonnolle, elinympäristölle tai ihmisille.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

SISÄLLYS

Esipuhe / sivu 2

Mitä on kestävä liikkuminen? / sivu 3

Ohjelman lähtökohdat / sivu 4

- Työn organisointi
- Strategiat ja suunnitelmat
- Kestävä liikkuminen Lappeenrannassa
- Megatrendit

Visio / sivu 10

- Vision kuvaus

Tavoitteet / sivu 12

- Pilarikuvaaja
- Tavoitekortit pilareittain

Toimenpiteet / sivu 21

- Toimenpiteiden luokittelu
- Toimenpidekortit

Seuranta / sivu 45

- Seurannan toteutustapa ja mittarit

Lopuksi / sivu 48

- Mitä horisontissa siintää?

Aiheesta lisää: Kirjallisuusluettelo aiheen taustoitukseen

LÄHTÖKOHDAT ohjelman laadinnalle

TYÖN ORGANISOINTI

Monipuolinen työnaikainen vuorovaikutus on ollut avainasemassa kestävän liikkumisen ohjelman laadinnan aikana. Ohjelma on laadittuvuoden 2020 aikana laajassa yhteistyössä kaupungin hallintokuntien, päätöksentekijöiden sekä sidosryhmien ja asukkaiden kanssa. Vuorovaikutusta on toteutettu sekä lähtökohtien kartoittamisessa, tavoitteiden yhteensovituksessa eri osa-alueiden kesken että toimenpiteiden määrittelyssä.

Ohjelman laadinnan aikaiset vuorovaikutustoimet ovat olleet:

- Työpaja kaupungin hallintokuntien edustajille 4.2.2020
- Asukaskysely 3.3.–5.4.2020
- Asukastilaisuudet (2 kpl) 10.–11.3.2020
- Tavoitetyöpaja kaupungin hallintokunnille, päätöksentekijöille ja sidosryhmille 18.8.2020
- Joutsenon täydentävä asukaskysely 15.9.–4.10.2020
- Toimenpidetyöpaja kaupungin hallintokunnille, päätöksentekijöille ja sidosryhmille 13.10.2020.

Kevään 2020 vuorovaikutustoiimiin osallistuneiden henkilöiden määrä jäi huomattavasti odotettua alhaisemmaksi koronapandemian vuoksi.

Asukaskyselyihin vastasi 433 henkilöä ja asukastilaisuuksilla tavoitettiin yhteensä 165 henkilöä.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Ohjelman laadintaan ovat osallistuneet seuraavat henkilöt Lappeenrannan kaupungilta:

- Pasi Leimi, toimialajohtaja
- Olli Hirvonen, kaupungininsinööri
- Maarit Pimiä, kaupunginarkkitehti
- Ilkka Räsänen, ympäristöjohtaja
- Pasi Koistinen, liikuntajohtaja
- Sanni Simonen, tuotantopäällikkö
- Mari Routti, opetustoimenjohtaja
- Timo Kalevirta, suunnittelupäällikkö
- Mauri Backman, suunnitteluinsinööri
- Alexandru Simut, suunnitteluinsinööri
- Annamari Kauhanen, yleiskaavainsinööri
- Petri Kero, ilmastokoordinaattori
- Mikko Holm, vuorovaikutussuunnittelija

Ohjelman laadinnasta ovat vastanneet Anna Kirjanen, Tapio Kinnunen, Ville Alppisara, Reetta Keisanen, Marika Karhu, Anna-Maria Rauhala sekä Juho Renvall Ramboll Finland Oy:sta.

Työ laadinta on saanut rahoitusta Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien vuoden 2020 liikkumisen ohjauksen valtionavustuksesta. Traficomien edustajana työn ohjaukseen on osallistunut kestävän liikkumisen asiantuntija Tytti Viinikainen.

STRATEGIAT JA SUUNNITELMAT

Ohjelman lähtökohtana ovat olleet Lappeenrannan kaupungin aiemmat kestävän liikkumisen edistämiseen selvitykset ja kaupunkia koskevat strategiset linjaukset. Strategisia linjauksia on tarkasteltu aina valtakunnalliselta ja alueellisesta tasolta kaupungin omiin strategioihin. Ohjelma kokoaa ja yhteensovittaa eri tasoilla tehtyjä kestävän liikkumisen edistämistä koskevia tavoitelinjauksia, sekä priorisoi ja tarkentaa olemassa olevia ja uusia toimenpidelinjauksia. Lisäksi tärkeänä lähtökohtana on ollut käynnissä olevien suunnitteluprosessien huomioiminen ja yhteensovittaminen kestävän liikkumisen ohjelman sisällön kanssa. Näitä ovat olleet mm. kaupungin ilmasto-ohjelman ja Horisontti – vihreän teemayleiskaavan laadinta.

Valtakunnan tasolla kestävän liikkumisen edistämistä linjaavat muun muassa energia- ja ilmastotavoitteet, kävelyn ja pyöräliikenteen edistämisen tavoitteet sekä liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteet. Etelä-Karjalan ja Kaakkois-Suomen alueille ovat valmistuneet päivitetyt liikennestrategiat vuoden 2020 aikana. Ne linjaavat kestävän liikkumisen edistämistä alueellisesti ja painottavat monipuolista keinovalikoimaa koskettaen eri kulkutapoja. Lappeenrannassa viime vuosina laadittuja kestävän liikkumisen edistämisen suunnitelmia ovat muun muassa Lappeenrannan joukkoliikennepoliittinen ohjelma 2030 (2018) sekä pyöräilyn kehittämisohjelma (2019). Raportin liitteen kirjallisuusluettelossa on kuvattu eri tasojen strategioita ja selvityksiä, jotka on huomioitu tämän ohjelman laadinnassa sen visio- ja tavoitemäärittelyn sekä toimenpidesuunnittelun työvaiheissa. Niistä työn kannalta keskeisimpiä aineistoja ovat olleet seuraavat:

- Etelä-Karjalan liikennestrategia (2020)
- Kaakkois-Suomen liikennestrategia (2020)
- Lappeenranta strategia 2033
- Lappeenrannan ilmasto-ohjelma 2021–2030 (2020)
- Meijän City – keskustan kehittämissuunnitelman aineistoja
- Lappeenrannan liikenneturvallisuussuunnitelma (2018)
- Lappeenrannan pyöräilyn kehittämisohjelma (2019)
- Lappeenrannan joukkoliikennepoliittinen ohjelma vuosille 2018–2030 (2018)
- Lappeenrannan pysäköintipolitiikkaselvitys (2019)

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Ohjelma
**KOKOAA,
SOVITTAA
YHTEEN JA
TÄYDENTÄÄ**
aiemmin määritettyjä
tavoitteita ja toimenpiteitä.

KESTÄVÄ LIIKKUMINEN

Lappeenrannassa

Lappeenrannassa on erinomaiset edellytykset kestävän liikkumisen edistämiseksi. Sitä tukevat muun muassa kaupungin tahtotila, keskustaajaman kaupunkirakenne sopivine etäisyyksineen sekä monipuolinen palvelutarjonta jo nykytilanteessa. Kestävän liikkumisen edistämisen tahtotila on korostunut ohjelman laadinnan aikaisessa vuorovaikutuksessa niin kaupungin virkamiesten ja päätöksentekijöiden kuin myös asukkaiden ja muiden sidosryhmien antamassa palautteessa. Kestävän liikkumisen edistämällä pyritään luomaan parempaa kaupunkia sen asukkaille, mutta samalla palvelemaan alueen matkailijoita sekä yrityksiä.

Lappeenrannan kaupunki on ollut viime vuosina aktiivinen kestävän liikkumisen edistämistoimissaan. Sitä on kuitenkin edistetty pääosin kulkutapakohtaisesti, ja eri näkökulmat yhteensovittava suunnitelma on puuttunut. Kaupunki on muun muassa tehnyt systemaattista työtä joukkoliikennejärjestelmän kehittämisessä ja panostanut sen palvelutason kehittämiseen tärkeimmillä yhteysväleillä. Myös pyöräliikenteen pääreittien olosuhteita on parannettu niin keskustan sisäisillä pääreiteillä kuin ydinkeskustan sisääntuloväylillä. Lappeenrannassa on myös otettu käyttöön kaupunkipyöräjärjestelmä. Kestävän liikkumisen edellytykset on huomioitu eri suunnittelutasoilla, niin liikenne- ja katusuunnittelussa kuin maankäytön suunnittelussa. Maankäytön suunnittelussa painopiste on pitkään ollut tiivistävässä ja yhdyskuntarakennetta eheyttävässä kaupunkisuunnittelussa. Tulevissa maankäytön suunnittelutöissä kaupunki linjaa kestävien kulkutapojen edistämistä erityisesti Horisontti-teemayleiskaavassaan.

Lappeenrannasta ei ole saatavissa tietoa eri kulkutapojen käytön määristä, sillä Etelä-Karjalan alueella ei ole toteutettu liikkumistutkimusta. Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen (2016) tulosten perusteella voidaan kuitenkin todeta, että Etelä-Karjalan alueella kestävien kulkutapojen (jalankulku, pyöräliikenne ja joukkoliikenne) yhteenlaskettu kulkutapaosuus on 24 %, jääden selvästi valtakunnallisesta keskiarvosta (34 %).

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

MEGATRENDIT

Liikenteeseen vaikuttavia megatrendejä eli merkittäviä tulevaisuuden kehityskulkuja on useita erilaisia. Megatrendit ovat lähestulkoon vääjäämättömiä, globaaleja muutostekijöitä, joihin vaikuttaminen on vaikeaa tai mahdotonta. Niillä on hyvin merkittäviä vaikutuksia ihmisiin ja yhteiskuntaan. Merkittävimpiä liikenteeseen vaikuttavia ilmiöitä ovat mm. ilmastonmuutos, ikääntyminen ja työn muutos. Alla on arvioitu niiden potentiaalisia vaikutuksia liikenteeseen.

Ilmastonmuutos

- Ilmastonmuutoksen hillitsemistarve johtaa voimakkaaseen EU:n ja valtion ohjaukseen kohti vähäpäästöistä liikkumista ja matalampaa liikennesuoritetta.
- Ympärivuotisen pyöräliikenteen mahdollisuudet paranevat talvien muuttuessa leudommiksi, mutta pimeys vähentää pyöräilyn houkuttelevuutta ja lisää riskejä.
- Sään ääri-ilmiöt, kuten kaupunkitulvat ja lumimyrskyt aiheuttavat merkittäviä ongelmia liikenteen toimintavarmuudelle ja ennustettavuudelle.

Ikääntyminen

- Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan lähes 30 % lappeenrantalaisista on yli 65-vuotiaita vuonna 2040.
- Iäkkäiden liikkumistarpeet ovat hyvin erilaisia työssäkäyviin verrattuna. Lähipalveluiden saatavuus ja asuinrakennusten käytettävyys korostuvat.
- Fyysinen ja digitaalinen esteettömyys nousevat yhä suurempaan asemaan suunnittelussa.

Työn muutos

- Yhä suurempi osa suorittavasta työstä automatisoidaan ja jäljelle jää lähinnä tieto- ja palvelutyötä.
- Työ pirstaloituu ja muuttuu epä-säännölliseksi alusta-, jakamis- ja keikkatalouden myötä. Työelämän ulkopuolelle jäävien osuus kasvaa.
- Työ on yhä useammin paikasta ja ajasta riippumatonta, mikä vaikeuttaa joukkoliikenteen kysynnän ennakointia.

TULEVAISUUS ei ole varmaa.

Erilaisia tulevaisuuskuvia voi ennakoida ja niihin pitää varautua.

VISIO

Kestävän liikkumisen edistämiseksi

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

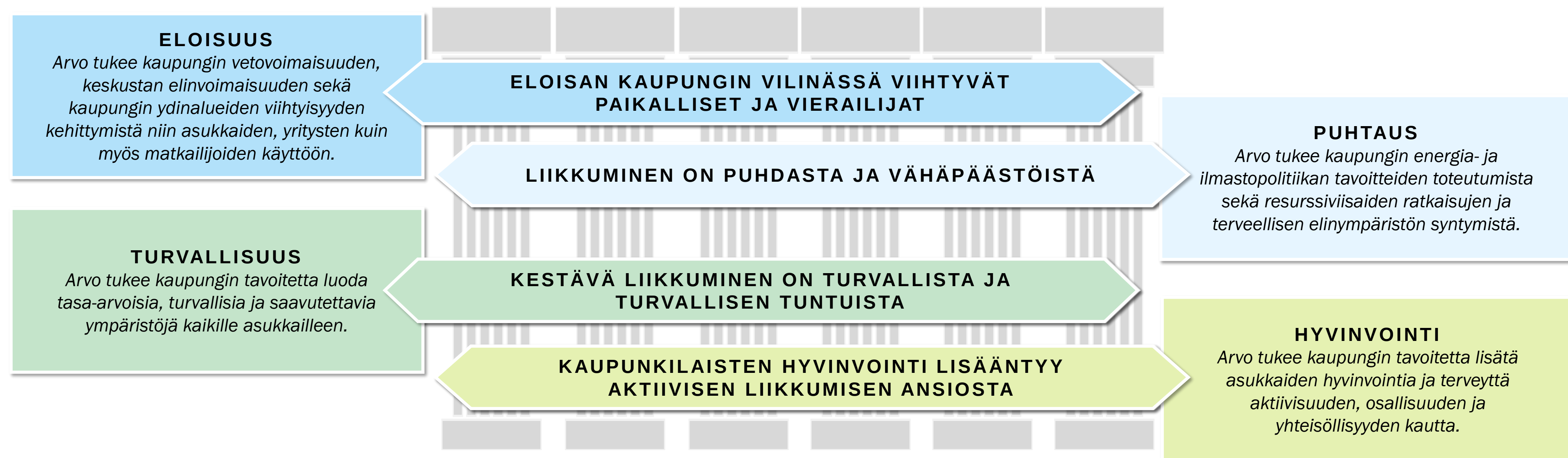

KESTÄVÄN LIIKKUMISEN VISIO 2033

Lappeenrannan kaupungin kestävän liikkumisen edistämiseksi on määritetty visio, joka ohjaa edistämistyölle asetettuja tavoitteita ja ohjelman jalkauttamista tukevan toimenpideohjelman sisältöä. Ohjelman tavoitevuosi on Lappeenrannan kaupungin strategian mukaisesti 2033. Myös visio jäljittelee kaupunkistrategian visiolausetta. Lappeenrannan kestävän liikkumisen visio on:

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää ja liikkua.

Visiolla halutaan korostaa kestävän liikkumisen edistämisen monialaisuutta ja vaikutusten kytköstä kaupungin laaja-alaisten tavoitteiden toteutumiseen. Laaditun ohjelman kautta kaupunki jalkauttaa suoraan visiolauseessa esiin nostettuja arvojaan. Vision sisältöä on avattu neljän arvon kautta seuraavasti.

TAVOITTEET

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

TAVOITTEET

Kestävän liikkumisen edistämiseksi

Lappeenrannan kestävän liikkumisen visiota ja arvoja tukevat tavoitteet on määritetty ohjelman kuudelle pilarille. Pilarit ovat työn aikana tunnistettuja osa-alueita, joiden kautta kestävän liikkumisen edistämistyötä voidaan jalkauttaa Lappeenrannassa. Pilarit tukeutuvat eri kulkumuotoihin sekä maankäytön ja liikkumisen ohjauksen suunnitteluun.

Lappeenrannan kestävän liikkumisen pilarit ovat:

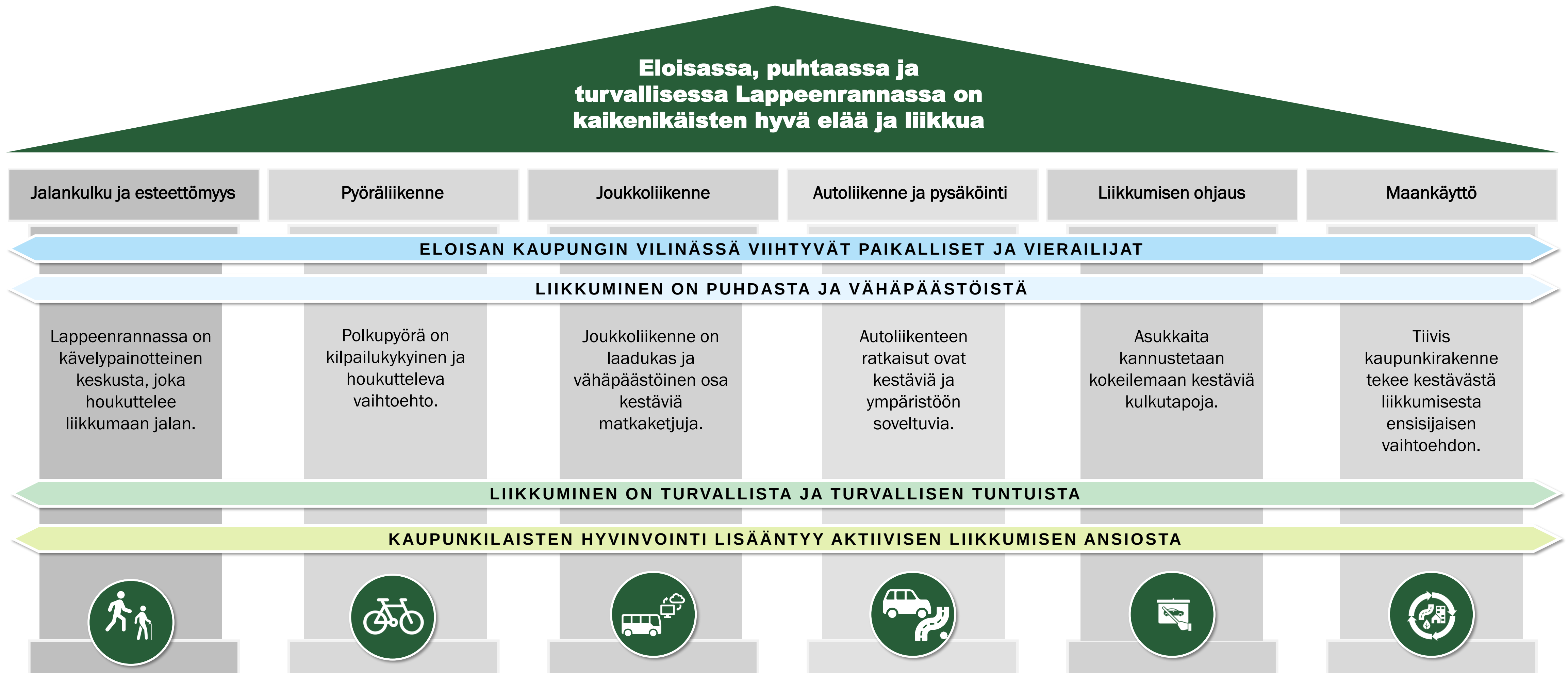
- Jalankulku ja esteettömyys
- Pyöräliikenne
- Joukkoliikenne
- Autoliikenne ja pysäköinti
- Liikkumisen ohjaus
- Maankäyttö

Tavoiteasettelussa on huomioitu valtakunnalliset, seudulliset ja kaupungin omat strategiset tavoitteet sekä Lappeenrannan jo laaditut kestävän liikkumisen edistämistä tukevat selvitykset ja suunnitelmat. Lisäksi tavoitteiden määrittämisen tueksi on toteutettu monipuolista vuorovaikutusta kaupungin hallinnonalojen, päätöksentekijöiden, sidosryhmien ja asukkaiden suuntiin. Seuraavan sivun kuvassa on havainnollistettu ohjelman arvojen ja pilareiden keskinäistä suhdetta. Arvot ovat aihepiirin läpileikkaavia teemoja, joiden toteutumisesta tukevat pilareiden tavoitteet ja niiden kautta johdettu toimenpidevalikoima. Arvojen avulla varmistetaan lisäksi eri pilareiden yhteensovitus ja niiden keskinäisten suhteiden huomiointi.

Tavoitteita havainnollistavan kuvan jälkeen raportissa on esitetty pilarikohtaiset tavoitekortit. Korttien kuvaukset avaavat ja konkretisoivat vision ja arvojen asettamaa tavoitetilaa kunkin pilarin näkökulmasta. Korteilla tavoitetilaa on kuvattu neljän arvon kautta. Lisäksi kuvauksen yhteydessä on esitetty arvio siitä, kuinka suuri merkitys kyseisellä pilarilla on ohjelman arvojen toteutumiselle.

TAVOITTEET

Kuva: Kestävän liikkumisen visio, arvot ja tavoitteet pilareittain

TAVOITEKORTIT

Jalankulku ja esteettömyys

LAPPEENRANNASSA ON KÄVELYPAINOTTEINEN KESKUSTA,
JOKA HOUKUTTELEE LIKKUMAAN JALAN.

ELOISUUS

Kaupungin kävely-
painotteinen keskusta
kuhisee elämää ja
tapahtumia. Kaupunki-
ympäristö on mitoitettu
ihmisen mittakaavaan ja
houkuttelee kaikenikäisiä
paikalle. Keskustan liikkeit
ja palvelut ovat hyvin
saavutettavissa kävellen.

PUHTAUS

Ydinkeskustassa ilmansaas-
teita ja meluhaittoja on huo-
mattavasti vähemmän kuin
muualla. Hiilidioksidipäästöt
pienenevät, mutta vaikutus
ei yksin riitä hiilineutraaliu-
teen jalankulkumatkojen
lyhyden vuoksi.

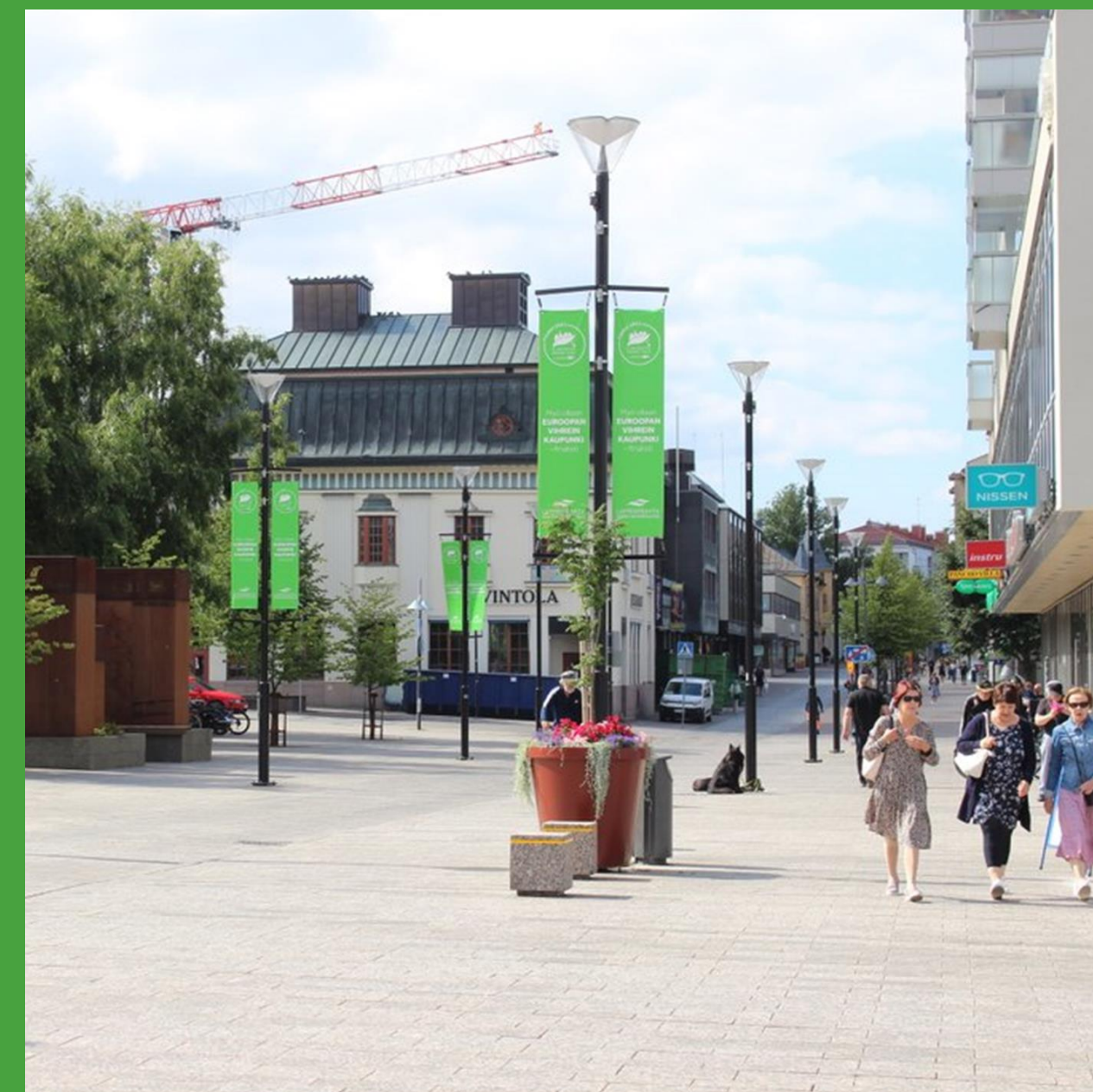
TURVALLISUUS

Jalankulkijoiden
onnettomuuksia tapahtuu
vain harvoin ja niiden
vaikutukset ovat lieviä.
Jalankulun ja pyöräliikenteen
erottelu lisää turvallisuuden
tunnetta. Esteettömyys on
kaiken suunnittelun
lähtökohta.

HYVINVOINTI

Lappeenrantalaiset ovat
terveitä ja hyvinvoivia. Arki-
matkojen kävely vähentää
asukkaiden sairastavuutta.
Kaupunki tarjoaa miellyttäviä
ja erilaisia kävelyreittejä
kaikenikäisille liikkujille.

TAVOITEKORTIT

Pyöräliikenne

POLKUPYÖRÄ ON KILPAILUKYKYINEN JA HOUKUTTELEVA VAIHTOEHTO.

ELOISUUS

Pyöräilyn suosion kasvu johtaa lähipalveluiden vahvistumiseen. Pyörien myynti ja huolto, kaupunki- tai vuokrapyörien palveluntarjoajat ja pyörämatkailu lisäävät uutta elinkeinotarjontaa. Pyöräpysäköintiin panostetaan keskustassa, kouluilla ja liityntäpysäköinnissä sekä muissa keskeisissä palvelukohteissa.

PUHTAUS

Sopivat etäisyydet, hyvin totutettu kaupunkiympäristö sekä laadukas ja hoidettu pyörätieverkosto parantavat pyöräliikenteen asemaa henkilöautoihin verrattuna ja vähentää selvästi päästöjä keskipitkillä matkoilla. Sähköpyöräily kasvattaa pyöräliikenteen potentiaalia.

TURVALLISUUS

Eroteltu pyöräliikenne ja pyörän sijoittaminen ajo-radalle tai sen tuntumaan vähentää risteysonnettomuuksia sekä pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden välisiä onnettomuuksia. Pyöräilymäärien kasvaessa myös koettu turvallisuus paranee.

HYVINVOINTI

Sähköpyörien yleistymisen, pyöräilyinfran kehittäminen ja talvihoidon tehostaminen lisäävät pyörällä kuljettujen matkojen osuutta merkittävästi. Ihmiset ovat terveitä ja toimintakykyisiä aiempaa pidempään.

TAVOITEKORTIT

Joukkoliikenne

JOUKKOLIIKENNE ON LAADUKAS JA VÄHÄPÄÄSTÖINEN OSA KESTÄVIÄ MATKAKETJUJA.

ELOISUUS

Joukkoliikenteen ja muiden liikkumispalveluiden yhtenäiset lipputuotteet sekä palvelutason nosto mahdollistavat liikkumisen, kuluttamisen ja työssäkäynnin laajalla alueella. Matkailijat valitsevat ensisijaisesti joukkoliikenteen.

PUHTAUS

Paikallis- ja lähiliikenne ovat hiilineutraaleja. Lähipäästöt, melu ja värinä vähenevät kaluston uusiutuessa ja kaupunkisuunnittelun avulla. Laadukas joukkoliikenteen järjestelmä mahdollistaa autottoman elämäntavan yhä useammalle.

TURVALLISUUS

Joukkoliikenne on turvallisin kulkumuoto kuljettua henkilökilometriä kohden. Myös koettu turvallisuus on huipputasoa modernin kaluston ja miellyttävien pysäkki- ja asemaympäristöjen vuoksi.

HYVINVOINTI

Joukkoliikenne edistää asukkaiden tasavertaista liikkumista ja joukkoliikenteen aktiivikäyttäjät liikkuvat keskimäärin selvästi enemmän kuin autoilijat. Joukkoliikennettä ja muita liikkumispalveluita on sovitettu yhteen kyläyhteyksien turvaamiseksi.

TAVOITEKORTIT

Autoliikenne ja pysäköinti

AUTOLIIKENTEEN RATKAISUT OVAT KESTÄVIÄ JA YMPÄRISTÖÖN SOVELTUVIA.

ELOISUUS

Henkilöautolla liikkuminen on mahdollista kaikkialle mutta ei aina nopein liikkumistapa. Keskustan pysäköintilaitoksiin on sujuvat yhteydet. Liikkumispalvelut kuten yhteiskäyttöautot lisäävät elävyyttä myös joukkoliikenteen liikennöintiajan ulkopuolella.

PUHTAUS

Kävelypainotteisen ydinkeskustan autoliikennettä vähennetään. Suunnittelua tehdään jalankulun, pyörä- ja joukkoliikenteen ehdoilla. Sähkö- ja biokaasuajoneuvojen hankintaan kannustetaan. Henkilöautokannan sähköistyessä hiilidioksidipäästöt ja meluongelmat vähenevät.

TURVALLISUUS

Henkilöautoliikenteen nopeusrajoitukset ja kaistamäärät ovat kadun käyttötarkoitukseen nähden oikealla tasolla. Erityisesti koulujen ja päiväkotien saattoliikenneratkaisut ovat turvallisia ja sujuvia.

HYVINVOINTI

Katutilan priorisointi ja keskitetty pysäköinti johtavat siihen, että kävelymatkat ovat entistä pidempi osa useimpia automatkoja. Lisääntynyt kävely ja henkilöauton kulkutapaosuuden lasku vähentävät liikkumattomuuteen liittyviä haittoja.

TAVOITEKORTIT

Liikkumisen ohjaus

ASUKKAITA KANNUSTETAAN KOKEILEMAAN KESTÄVIÄ KULKUTAPOJA.

ELOISUUS

Aktiivinen vuoropuhelu ja osallistava keskustelu ovat tehneet kestävästä kulkutavoista ensisijaisia valintoja. Elinkeinoelämä ja asukkaat ovat sitoutuneet edistämään kestäviä kulkutapoja ja osallistumaan niiden suunnitteluun.

PUHTAUS

Liikenteestä aiheutuvat päästöt ja muut haitat ovat hyvin tiedossa, ja toimintakulttuuri on muuttunut. Yritykset ovat laajentaneet ympäristövastuutaan myös liikkumiseen. Suorat vaikutukset päästöihin ovat kuitenkin maltilliset.

TURVALLISUUS

Kävelen ja pyörällä liikkuvien koettu turvallisuus on erittäin hyvällä tasolla, vaikka liikkujien määrä kasvaa. Aktiivinen liikennekasvatus lisää kävelen ja pyörällä liikkuvien huomiointia liikenteessä.

HYVINVOINTI

Kävelyä ja pyörällä liikkumista suositellaan sosiaali- ja terveyspalveluissa osana kunnon ja toimintakyvyn ylläpitämistä. Eri alojen yhdistykset tekevät yhteistyötä kaupungin kanssa. Asukkaat voivat vaikuttaa ympäristöönsä ja toteuttavat erilaisia kokeiluja.

TAVOITEKORTIT

Maankäyttö

TIIVIS JA VEHREÄ KAUPUNKI KANNUSTAA KESTÄVÄÄN LIIKKUMISEEN.

ELOISUUS

Täydennysrakentaminen on lisännyt keskustan asukastiheyttä ja yritysten elinvoimaa. Mittakaavaltaan sopiva kaupunkiympäristö houkuttelee kävelemään ja lisää erityisesti keskustan viihtyisyyttä. Työpaikat, palvelut ja kaupan keskittymät ovat joukkoliikenteen ja pääpyörätieverkon läheisyydessä, mikä lisää niiden saavutettavuutta.

PUHTAUS

Tiivis ja eheä maankäyttö sekä tehokas kaavoitus johtavat kestävien kulkutapojen osuuden kasvuun sekä liikennesuoritteiden ja päästöjen pienenemiseen. Kaupungissa on paljon viihtyisiä, puhtaita ja omaleimaisia puisto-, metsä- ja ranta-alueita ja reittejä.

TURVALLISUUS

Ydinkeskusta ei mahdollista nopeaa autoliikennettä, mikä vähentää onnettomuuksien riskiä ja seurauksia. Viihtyisät, valoisa ja hyvin hoidetut oleskelualueet lisäävät yhtenäisyyden ja turvallisuuden tunteita.

HYVINVOINTI

Tiivis yhdyskuntarakenne ja toimivat lähipalvelut lisäävät ihmisten lihasvoimaista liikkumista. Lähiliikuntapaikat ja virkistysreitit vähentävät liikkumatto- muutta. Viheralueet ja niiden läpi kulkevat vaihtoehtoiset reitit vähentävät lähipäästöjä ja edistävät terveyttä.

TOIMENPITEET

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

TOIMENPITEIDEN LUOKITTELU

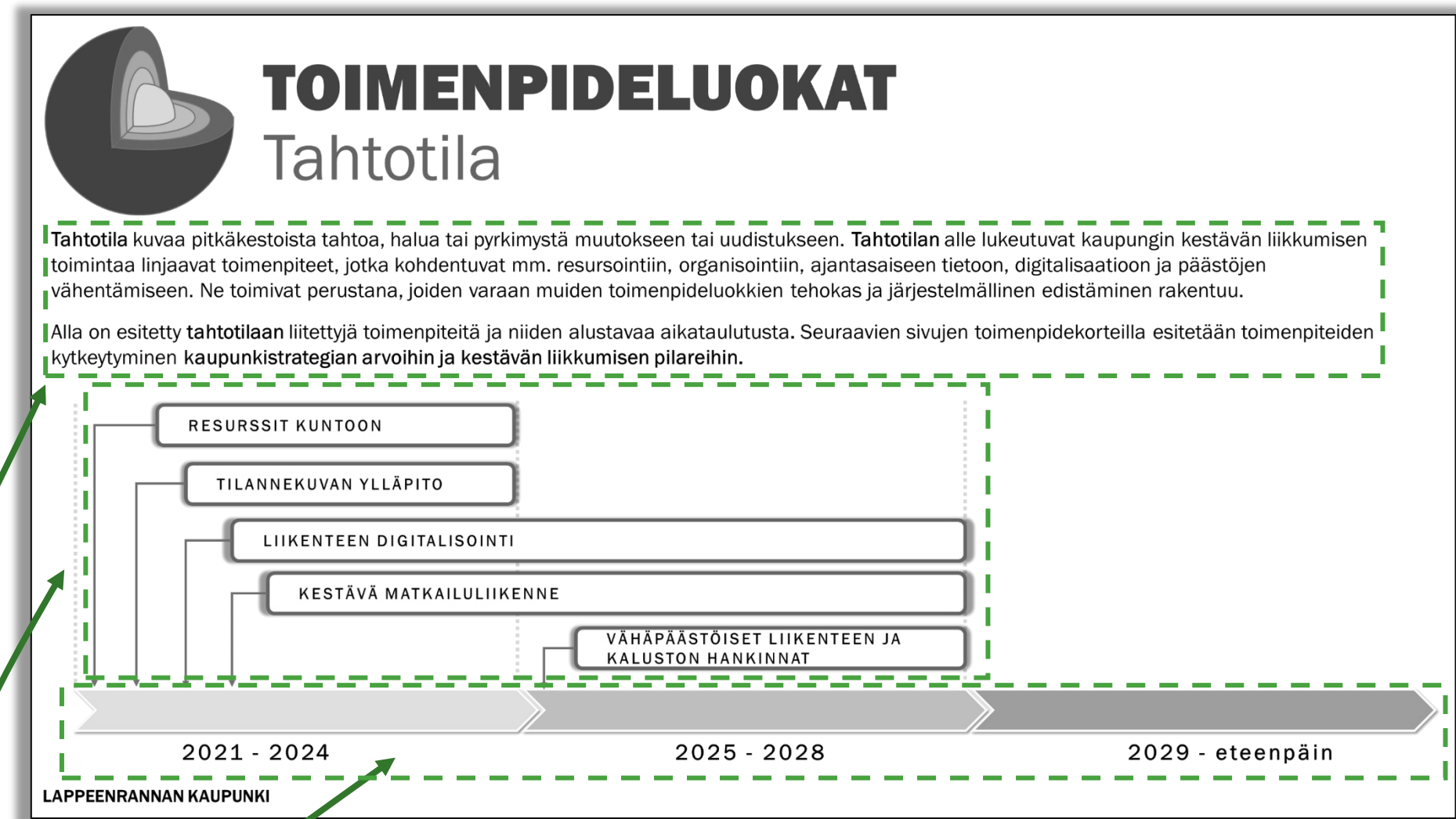
Kestävän liikkumisen pilarit tukeutuvat eri kulkumuotoihin sekä maankäyttöön ja liikkumisen ohjaukseen. Pilareihin liittyviä toimenpiteitä voidaan tunnistaa runsaasti, mutta laajan toimenpidejoukon priorisointi ja luokittelu on oleellista ohjelman jalkauttamiseksi. Työn aikana tunnistettiin, että yhden pilarin toimenpiteet kytkeytyvät kiinteästi myös moneen muuhun pilariin ja niinpä toimenpideohjelman luokittelussa ei ole lähdetty pilareista vaan toiminnallisista kokonaisuuksista. Työssä tunnistettiin neljä monialaista mutta sisäkkäistä toimenpideluokkaa.

Uloimpana on **tahtotila**, joka kuvaa kestävän liikkumisen edistämisen ehdottomia edellytyksiä ja linjanvetoja. Toisena on **kestävä ympäristö**, joka muuraa kaupungin maankäytön ja katujen suunnittelun peruskiven. Kolmantena on **kestävät laatukäytävät**, joka kattaa tärkeimpien yhteysvälien houkuttelevuuden ja kilpailukyvyn kehittämisen. Sisempänä on **keskustan kehittämisloikka**, jonka avulla ydinkeskustasta tehdään kaikkien eri tavoin liikkuvien lappeenrantalaisten ja vierailijoiden elinvoimainen olohuone.

TOIMENPIDEOHJELMAN LUKUOHJE

Toimenpideluettelo on jaettu toimenpideluokkien mukaan osioihin, joiden alussa

- määritellään toimenpideluokan tarkoitus ja sisältö
- esitetään luokan toimenpiteet otsikkotasolla
- kuvataan toimenpiteiden alustava toteutusaikataulu.

Aikataulu on jaettu kolmeen osaan: ensisijassa toteutettavat toimenpiteet (vuodet 2021–2024), lähitulevaisuuden toimenpiteet (vuodet 2025–2028) sekä pitkän aikavälin toimenpiteet (vuodesta 2029 alkaen).

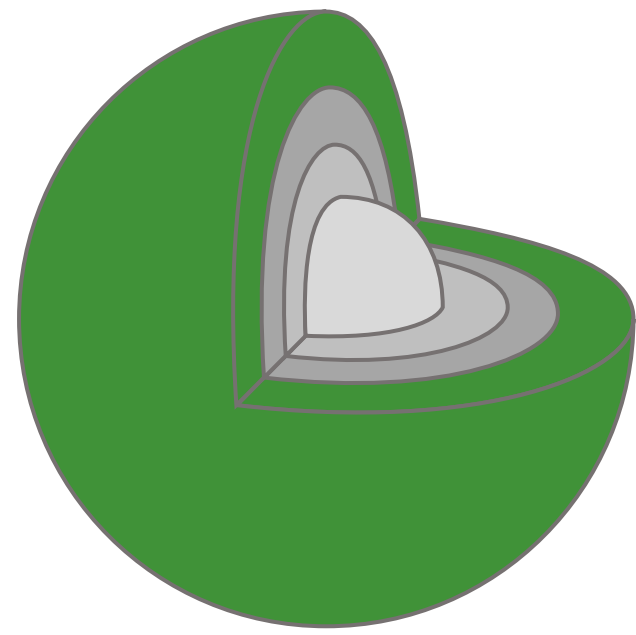
LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Jokaisen luokan merkittävimmistä toimenpiteistä tai toimenpidekokonaisuuksista on laadittu toimenpidekortit, joissa esitetään

- toimenpiteen kuvaus lyhyesti
- toimenpiteen kytkeytyminen tavoitekortteihin
- toimenpiteen arvojenmukaisuus neliportaisella asteikolla
- toimenpiteen edistämisestä vastaavat tahot (ensin mainittu on aina päävastuussa)
- toimenpiteen alustava toteutusaikataulu aiemmin esitetyn jaon mukaisesti

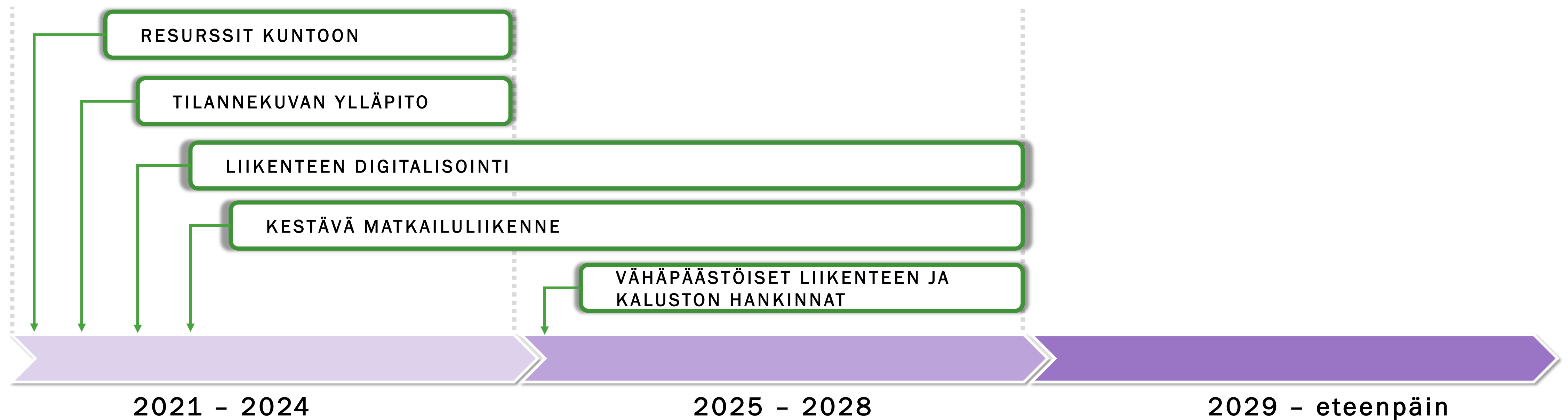

TOIMENPIDELUOKAT

Tahtotila

Tahtotila kuvaa pitkäkestoista tahtoa, halua tai pyrkimystä muutokseen tai uudistukseen. **Tahtotilan** alle lukeutuvat kaupungin kestävän liikkumisen toimintaa linjaavat toimenpiteet, jotka kohdentuvat mm. resursointiin, organisointiin, ajantasaiseen tietoon, digitalisaatioon ja päästöjen vähentämiseen. Ne toimivat perustana, joiden varaan muiden toimenpideluokkien tehokas ja järjestelmällinen edistäminen rakentuu.

Alla on esitetty **tahtotilaan** liitettyjä toimenpiteitä ja niiden alustavaa aikataulutusta. Seuraavien sivujen toimenpidekortteilla esitetään toimenpiteiden kytkeytyminen **kaupunkistrategian** arvoihin ja **kestävän liikkumisen pilareihin**.

RESURSSIT KUNTOON

Tahtotila

Nimetään kestävän liikkumisen suunnitelman edistämisestä vastaava poikkihallinnollinen työryhmä, jolle annetaan resurssit ja mandaatti edistää suunnitelmaa järjestelmällisesti. Työryhmä vastaa myös liikkumisen ohjauksesta, suunnitelman seurannasta ja raportoinnista luottamuselimille. Työryhmä esittää vuosittain kestävän liikkumisen investointi- ja käyttötalousarpeita toimialojen työohjelmakäsittelyihin.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

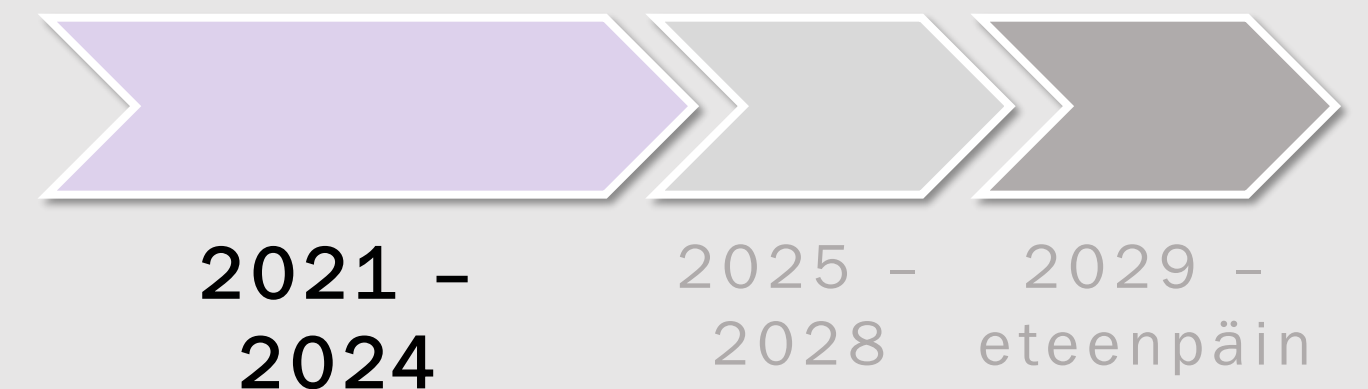

HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT
Kaupunginjohtaja

AIKATAULULUOKKA

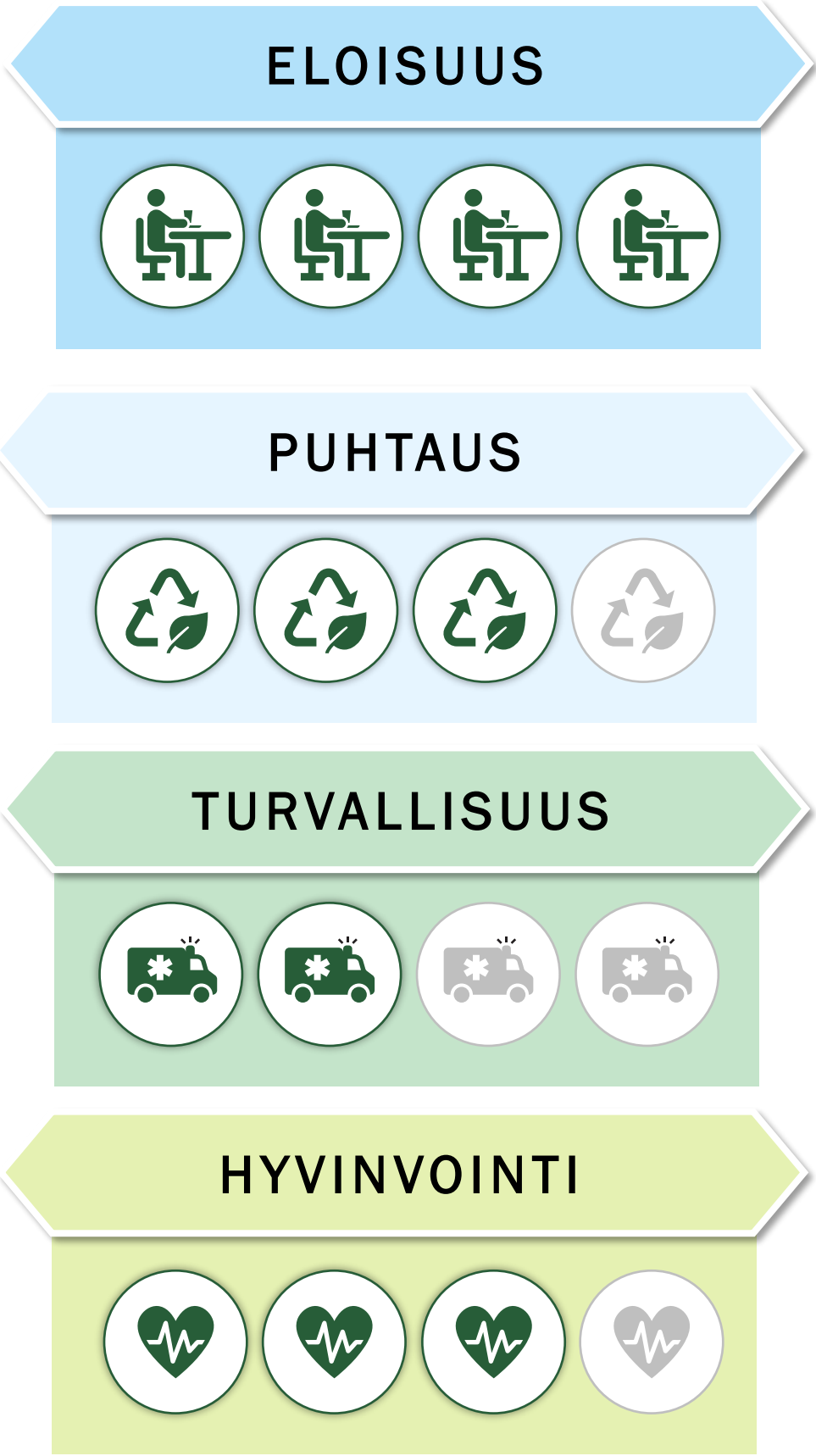
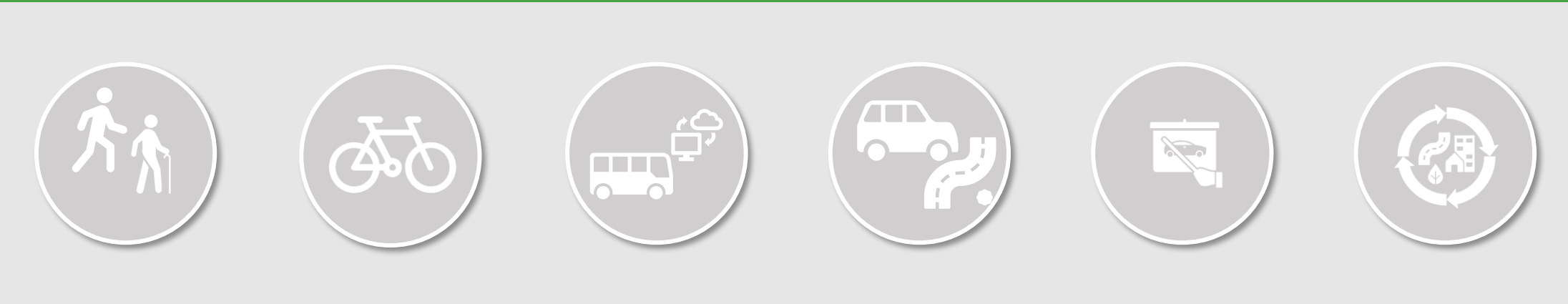

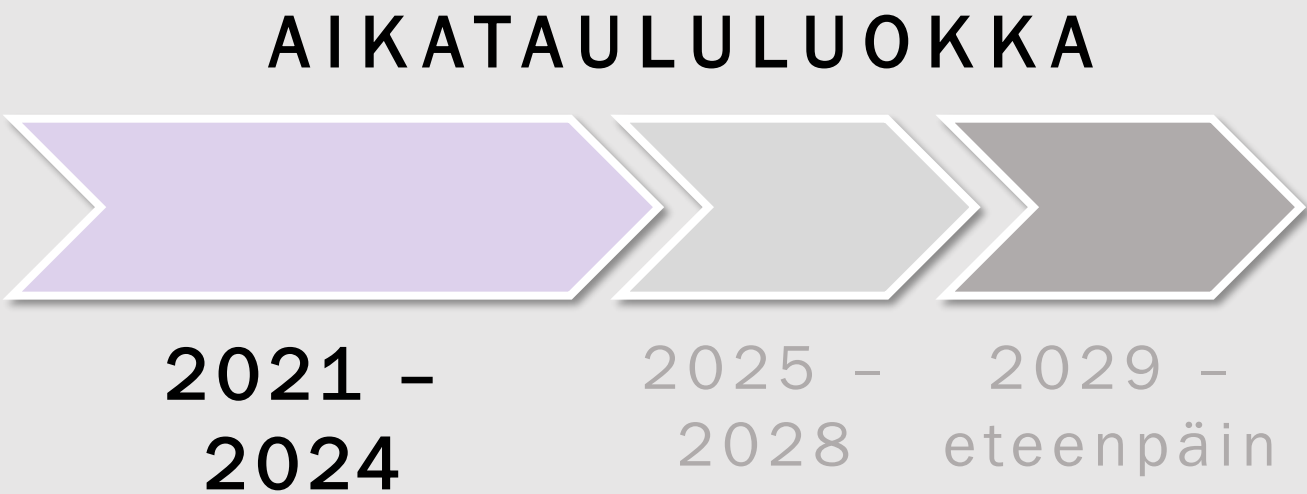
TILANNEKUVAN YLLÄPITO

Tahtotila

Laaditaan kestävän liikkumisen tilannekuva, jossa kuvataan eri kulkutapojen määriä ja muita ominaisuuksia, palveluiden käyttöä sekä erilaisia liikkumista ja maankäyttöä kuvaavia tilastoja. Tilannekuva pohjautuu liikkumistutkimuksiin, kyselyihin, digitaalisesti kerättäviin aineistoihin sekä simulaatioihin ja mallinnuksiin.

VASTUUTAHOT
Elinvoima ja kaupunkikehitys

LIIKENTEEN DIGITALISOINTI

Tahtotila

Kehitetään sovellustarjontaa palveluntarjoajien kanssa siten, että yhdellä alustasovelluksella on helppokäyttöiset rajapinnat paikallisen ja pitkän matkan joukkoliikenteen, pysäköinnin, kaupunkipyörien ja sähköpotkulautojen, yhteiskäyttö- tai vuokra-autojen ym. liikkumispalveluiden maksujärjestelmiin. Kehitetään sovellusten taustajärjestelmien kytkentää kutsupohjaisen joukkoliikenteeseen, joukkoliikenteen ja pysäköintipaikkojen ajantasaiseen tietoon, kuljetusten yhdistelyyn sekä dynaamiseen opastusjärjestelmään. Sovelluskehittämisessä ei rajauduta vain olemassa oleviin teknologioihin. Tulevaisuudessa varaudutaan sovellusten hyödyntämiseen asukkaiden henkilökohtaisen päästökaupan kehittämiseen.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

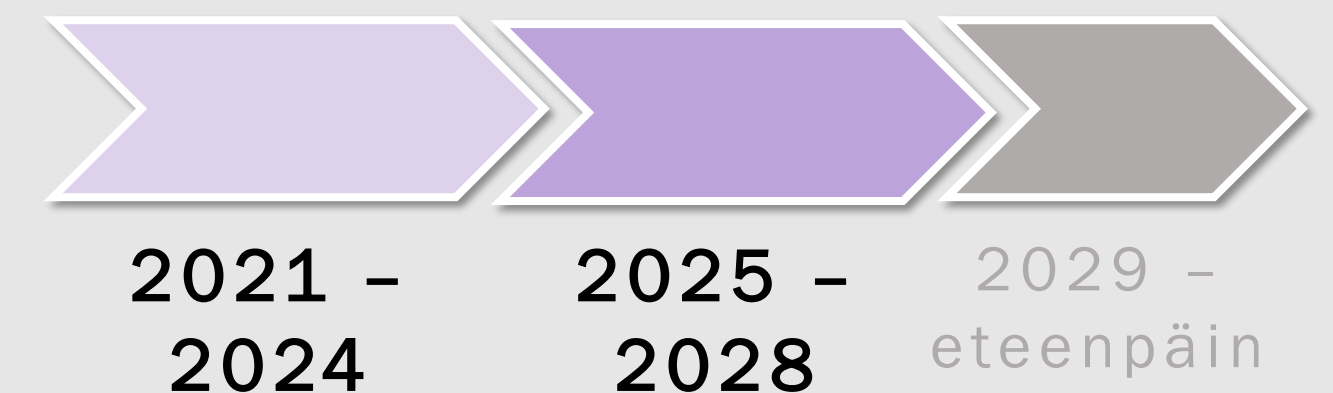
HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT

Elinvoima ja kaupunkikehitys
Konsernihallinto

AIKATAULULUOKKA

KESTÄVÄ MATKAILULIIKENNE

Tahtotila

*Panostetaan pyörä- ja luontomatkailun edellytyksiin kar-
toittamalla ja inventoimalla kiinnostavimmat reitit sekä
parantamalla tärkeimpien reittien laatua, opastusta ja
palveluita. Lisätään yhteistyötä sisävesi- ja rautatieli-
kenteen operaattoreiden, palveluntarjoajien ja seudun
muiden toimijoiden kanssa. Kehitetään pyöräliikenteen ja
jalankulun fyysistä ja digitaalista opastusta taajama-
alueella mm. matkailu- ja palvelukohteisiin. Laajennetaan
joukkoliikenteen brändiä kattamaan kestävä liikkuminen.
Brändiä hyödynnetään kaupungin markkinoinnissa ja
tapahtumien järjestämisessä. Kannustetaan ja opaste-
taan tapahtumienjärjestäjiä laatimaan liikkumisen
ohjauksen suunnitelmia osana lupaprosessia.*

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT

Konsernihallinto
Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

VÄHÄPÄÄSTÖISET LIIKENTEEN JA KALUSTON HANKINNAT

Tahtotila

Painotetaan vähäpäästöisyyttä kuljetusten ja ajoneuvojen hankinnassa. Paikallis- ja lähiliikenteessä tavoitellaan hiilineutraaliutta suosimalla sähköbusseja ja mahdollistamalla latausinfraan toteuttamisen. Koulukuljetuksissa ja lähiliikenteessä edistetään myös biokaasun ja muiden uusiutuvien polttoaineiden käyttöä. Kaupungin oman kaluston osto- ja leasinghankinnoissa vähäpäästöisyys on merkittävä hankintaehto.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

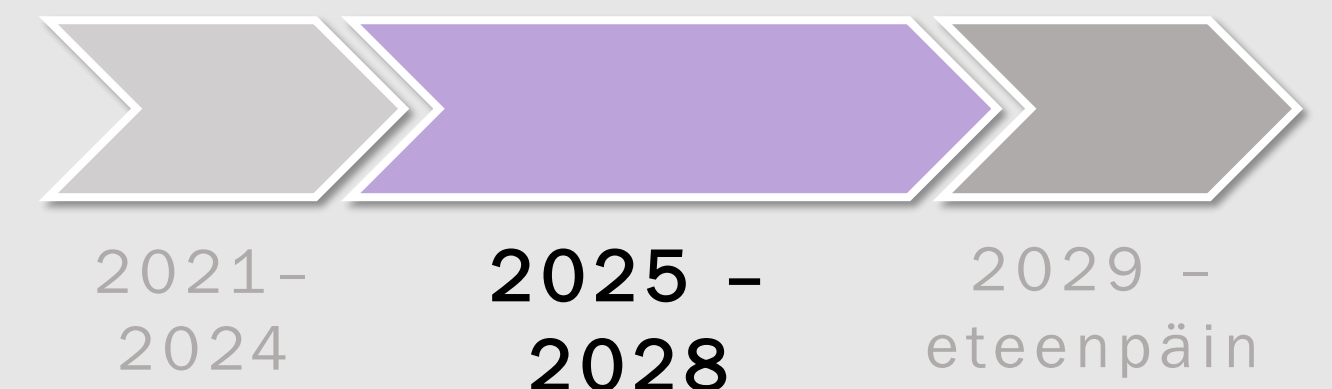
HYVINVOINTI

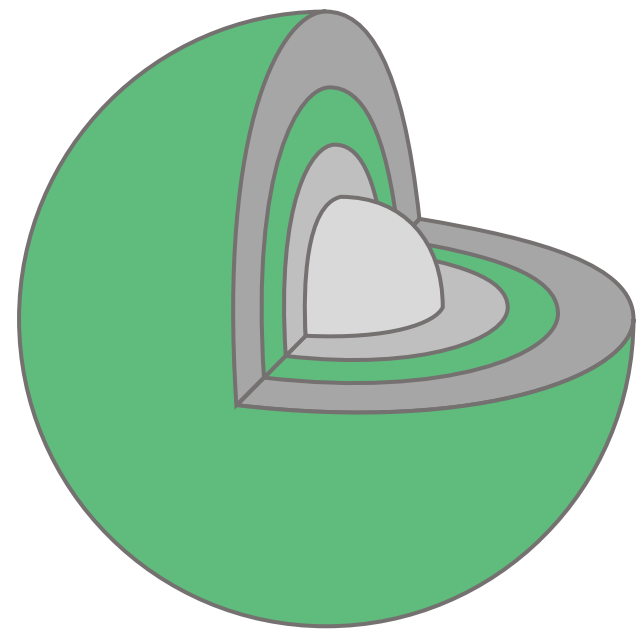
VASTUUTAHOT

Elinvoima ja kaupunkikehitys
Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut

AIKATAULULUOKKA

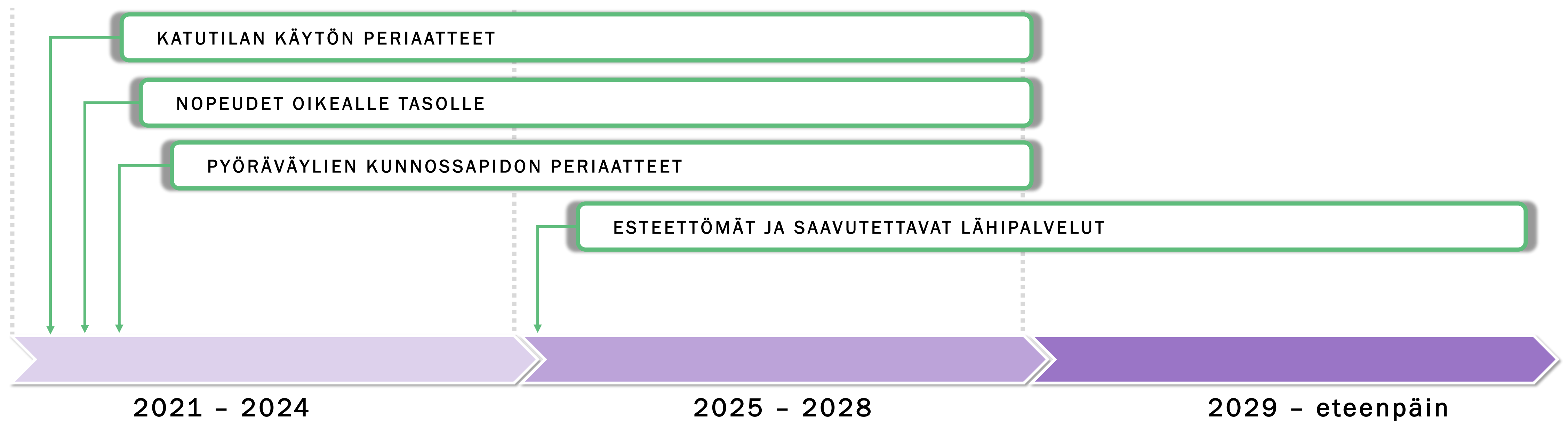

TOIMENPIDELUOKAT

Kestävä ympäristö

Kestävä ympäristö kuvaa kaupungin maankäytön, katuverkon ja infrastruktuurin suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa linjaavia toimenpiteitä, jotka toimivat kaikkien rakenteellisten parannustoimien perustana. **Kestävä ympäristö** kokoaa yhteen kaupunginlaajuiset periaatteet kestävän yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi.

Alla on esitetty **kestävään ympäristöön** liitettyjä toimenpiteitä ja niiden alustavaa aikataulutusta. Seuraavien sivujen toimenpidekortteilla esitetään toimenpiteiden kytkeytyminen **kaupunkistrategian** arvoihin ja **kestävän liikumisen pilareihin**.

KATUTILAN KÄYTÖN PERIAATTEET

Kestävä ympäristö

Laaditaan suunnitteluohjeistus, jossa esitetään Lappeenrannan katuverkon toiminnallinen luokitus, tyyppipoikkileikkaukset katuluokittain sekä suunnitteluohjeet katusuunnittelun tueksi. Ohjeistuksessa esitetään erilaisia väylien, liittymien, ylityspaikkojen, pysäkkien, viheralueiden, lumitilojen, pysäköintiratkaisujen ym. katutilan käyttöön liittyviä toteutusratkaisuja erilaisissa katu ympäristöissä tulevilla katusuunnitelmissa erityisesti kestävän liikkumisen edellytysten varmistamiseksi.

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT
Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

NOPEUDET OIKEALLE TASOLLE

Kestävä ympäristö

Yhdenmukaistetaan kaupungin nopeusrajoitusjärjestelmä siten, että keskustaolosuhteissa, seka-liikennepainotteisilla asuinkaduilla sekä koulujen ja päiväkotien läheisyydessä nopeusrajoitus on enintään 30 km/h ja muilla taajama-alueilla nopeusrajoitus on lähtökohtaisesti 40 km/h. Suurempia nopeusrajoituksia käytetään vain autoliikenteen pääkaduilla tai taajaman ulkopuolella. Ympäristöä kehitetään tukemaan nopeusrajoitusta nopeutta rauhoittavilla ratkaisuilla.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT

Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

2021 -
2024

2025 -
2028

2029 -
eteenpäin

PYÖRÄVÄYLIEN KUNNOSSAPIDON PERIAATTEET

Kestävä ympäristö

Laaditaan pyöräteille ja muille pyöräreiteille kunnossapidon kriteeristö, jossa pyöräliikenteen pääreitit, kävelykadut ja muut merkittävät reitit nostetaan tärkeimpään kunnossapitoluokkaan. Kunnossapidon toimintamenetelmiä kehitetään kävely- ja pyöräilymyönteiseksi, kunnossapidon ajantasainen seuranta otetaan käyttöön, kunnossapitourakoiden hankinnassa ja valvonnassa kehitetään bonus- ja sanktio-menetelmiä, väylien ja katukalusteiden korjaustarpeita kerätään asukasyhteistyön avulla ja niihin reagoidaan nopeasti. Kehitetään yhteistyötä ELY-keskuksen, Väyläviraston ja yksityisten tontinomistajien kanssa muiden kuin kaupungin ylläpitämien väylien ja alueiden osalta.

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT

Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

2021 -
2024

2025 -
2028

2029 -
eteenpäin

ESTEETTÖMÄT JA SAAVUTETTAVAT LÄHIPALVELUT

Kestävä ympäristö

Kartoitetaan yhteistyössä vanhus- ja vammaisyhdistysten kanssa julkisten ja yksityisten palveluiden esteettömyyttä ja laaditaan kartoituksen pohjalta esteettömyysohjelma, jonka avulla parannetaan esteettömyyttä tärkeimmissä palveluissa, puistoissa ja joukkoliikenteen pysäkeillä ja asemilla. Kartoitetaan kaupungin toimipaikkojen, palvelu- ja työpaikka-keskittymien sekä tärkeimpien matkailu-, liikunta- ja viher-alueiden saavutettavuutta kestävillä kulkutavoilla. Erityisesti koulujen ja päiväkotien osalta parannetaan lähiympäristön turvallisuutta ja valaistusta. Laaditaan kaupungin kiinteistöjen ja yleisten alueiden pyöräpysäköintiohje, jossa huomioidaan mm. paikkamäärät ja telineiden laatutaso, ja toteutetaan sitä.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

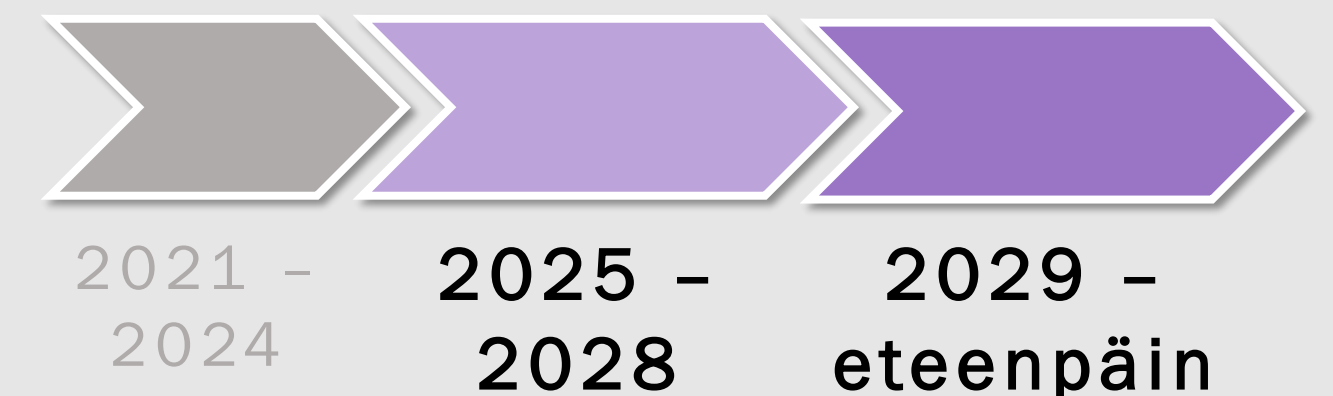
HYVINVOINTI

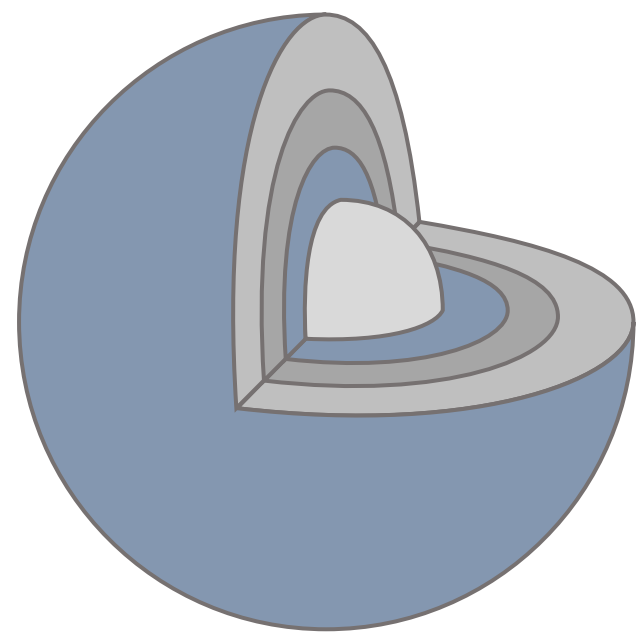
VASTUUTAHOT

Elinvoima ja kaupunkikehitys
Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut

AIKATAULULUOKKA

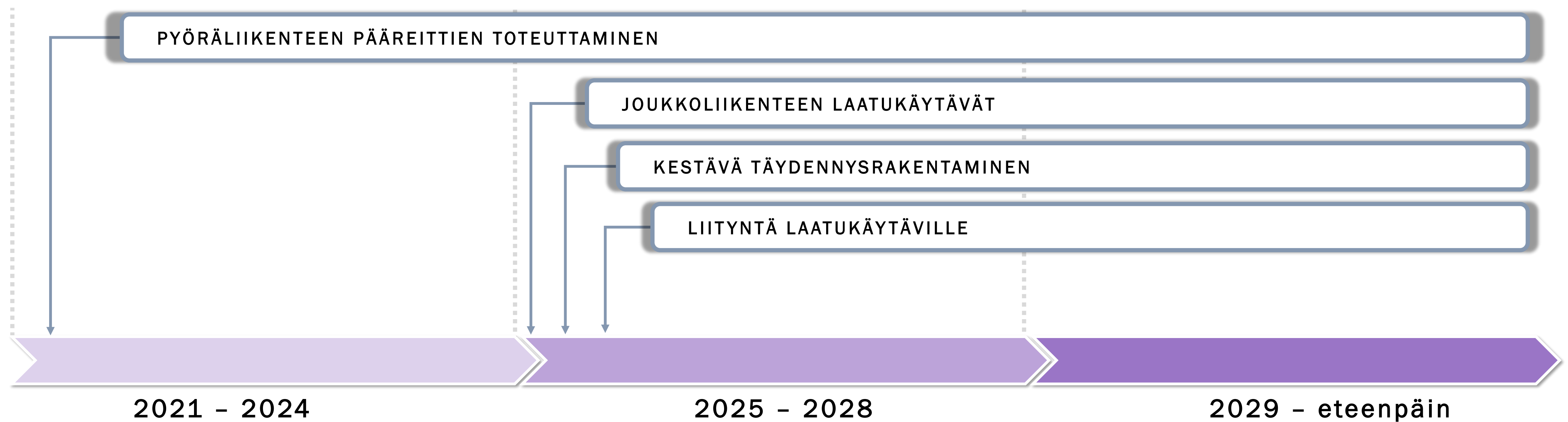

TOIMENPIDELUOKAT

Kestävät laatukäytävät

Kestävät laatukäytävät kohdentaa toimenpiteitä pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen tärkeimmille yhteysväleille, joiden laatua, palvelutasoa, saavutettavuutta ja kilpailukykyä henkilöautoon nähden on syytä erityisesti parantaa. **Kestäviin laatukäytäviin** liittyy myös asukkaiden, työpaikkojen ja palveluiden keskittäminen yhteysvälien tuntumaan kaavoituksen ja palveluverkkosuunnittelun keinoin.

Alla on esitetty **kestäviin laatukäytäviin** liitettyjä toimenpiteitä ja niiden alustavaa aikataulutusta. Seuraavilla sivuilla kuvataan **kestävien laatu-käytävien** sijainti kaupunkirakenteessa sekä esitettyjen toimenpiteiden kytkeytyminen **kaupunkistrategian** arvoihin ja **kestävän liikkumisen pilareihin**.

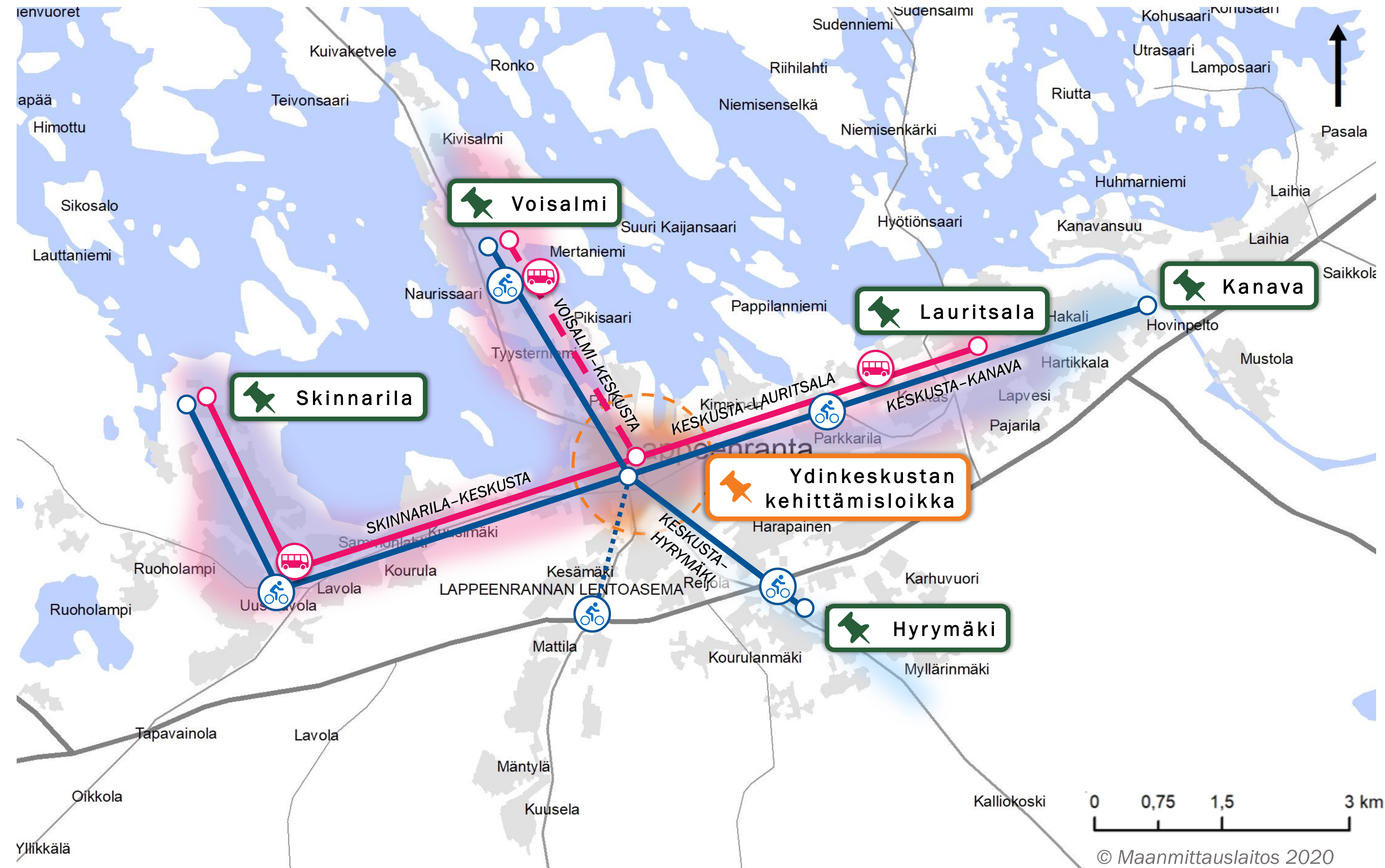
KESTÄVÄT LAATUKÄYTÄVÄT

- Paikallisliikenteen pääreitit
- Pyöräliikenteen pääreitit

Kestävät laatukäytävät ovat tärkeimpiä yhteysvälejä, joilla kaupunki edistää pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen edellytyksiä. Laatukäytävien saavutettavuutta sekä lähiympäristön maankäyttöä ja palvelutarjontaa kehitetään aktiivisesti. Keskellä on esitetty **ydinkeskustan kehittämisloikan** alue-rajaus, jota tarkennetaan seuraavassa toimenpide-luokassa sivuilla 41–44.

Laatukäytävät perustuvat pyöräilyn kehittämisohjelman, joukkoliikenne-poliittisen ohjelman ja keskustaaajan osayleiskaavan linjauksiin.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

PYÖRÄLIIKENTEEEN PÄÄREITTIIEN TOTEUTTAMINEN

Kestävät laatuikäytävät

Suunnitellaan ja rakennetaan pyöräliikenteen pääreitit pyöräliikenteen kehittämisohjelman mukaisesti. Pääreiteillä erotellaan jalankulku ja pyöräliikenne mahdollisuuksien mukaan ja suositetaan yksisuuntaista pyöräliikennettä mm. pyöräkaistoja, sekaliikennettä ja yksisuuntaisia pyöräteitä toteuttamalla. Pääreitit tehdään ydinkeskustassa jalankulun ehdoilla.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT
Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

2021 –
2024

2025 –
2028

2029 –
eteenpäin

JOUKKOLIIKENTEEN LAATUKÄYTÄVÄT

Kestävät laatukäytävät

Lisätään paikallisliikenteen vuorotarjontaa ja pidennetään liikennöintiäikaa erityisesti Skinnarila-keskusta – Lauritsala-laatukäytävällä sekä mahdollisuuksien mukaan myös muilla yhteysväleillä (esim. Voisalmen suunta). Tehdään laatukäytävän tärkeimmistä pysäkeistä viihtyisiä, näyttäviä ja valaistuja laatupysäkkejä, joille on sujuvat, turvalliset ja esteettömät kulkuyhteydet, riittävästi katettuja ja runkolukittavia pyöräpysäköintipaikkoja sekä ajantasaiset aikataulu- ja infonäytöt.

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

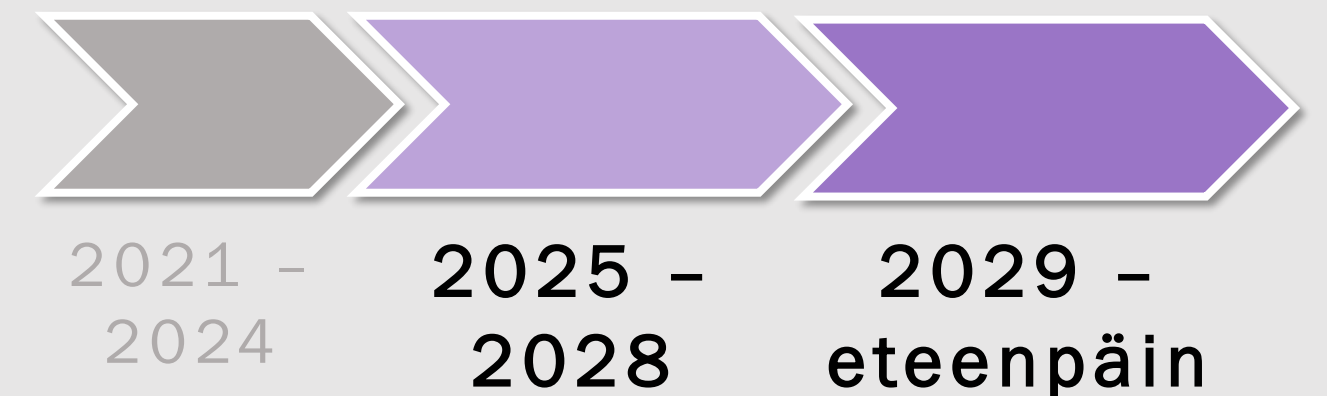

HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT
Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

KESTÄVÄ TÄYDENNYSRAKENTAMINEN

Kestävät laatukäytävät

*Asuinrakentamista keskitetään kestävien laatukäytävien välittömään läheisyyteen ja sen pyöräpysäköintivaati-
muksia lisätään. Erityisesti rakentamista keskitetään
tiiviiden palvelukeskittymien ympäristöön keskustaan,
Lauritsalaan, Skinnarilaan, Sammonlahteen, Voisalmeen,
Huhtiniemeen ja Kuusimäkeen.*

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

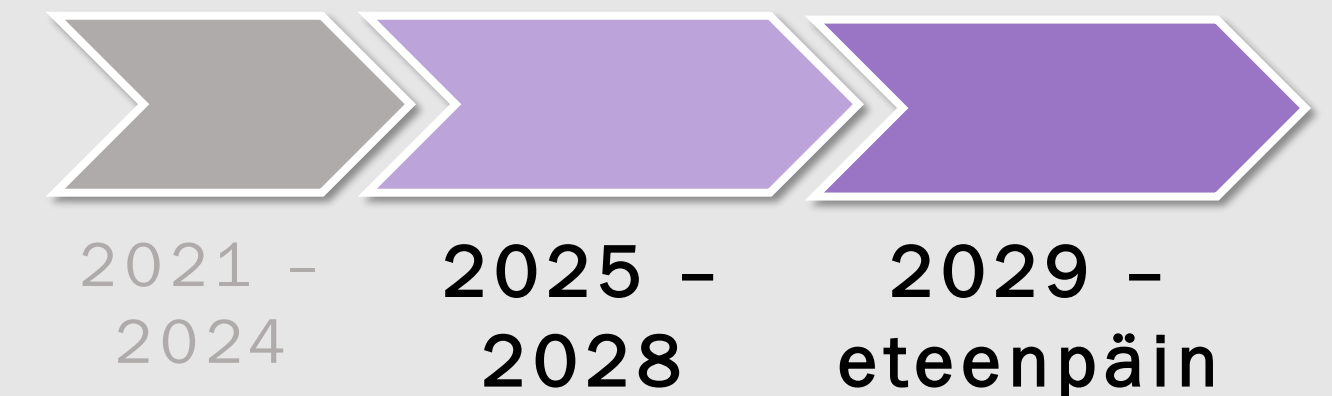
HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT

Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

LIITYNTÄ LAATUKÄYTVILLE

Kestävät laatukäytävät

Parannetaan erityisesti joukkoliikenteen laatukäytävien liityntäyhteyksiä rautatieliikenteen, kaukoliikenteen ja lähiliikenteen välillä aikataulujen, lipputuotteiden ja järjestettyjen vaihtojen avulla. Pysäkki- ja terminaali-alueiden sujuvuutta ja turvallisuutta kehitetään vaihtoyhteyksien helpottamiseksi. Parannetaan rautatieasemien ja kaukoliikenteen solmupisteiden moderneja liityntäpysäköintitiloja autoille ja polkupyörille. Kehitetään aktiivisesti Lappeenranta–Joutseno–Imatra-yhteysvälin lähiliikenteen, mukaan lukien taajamajuna-liikenteen, edellytyksiä.

ELOISUUS

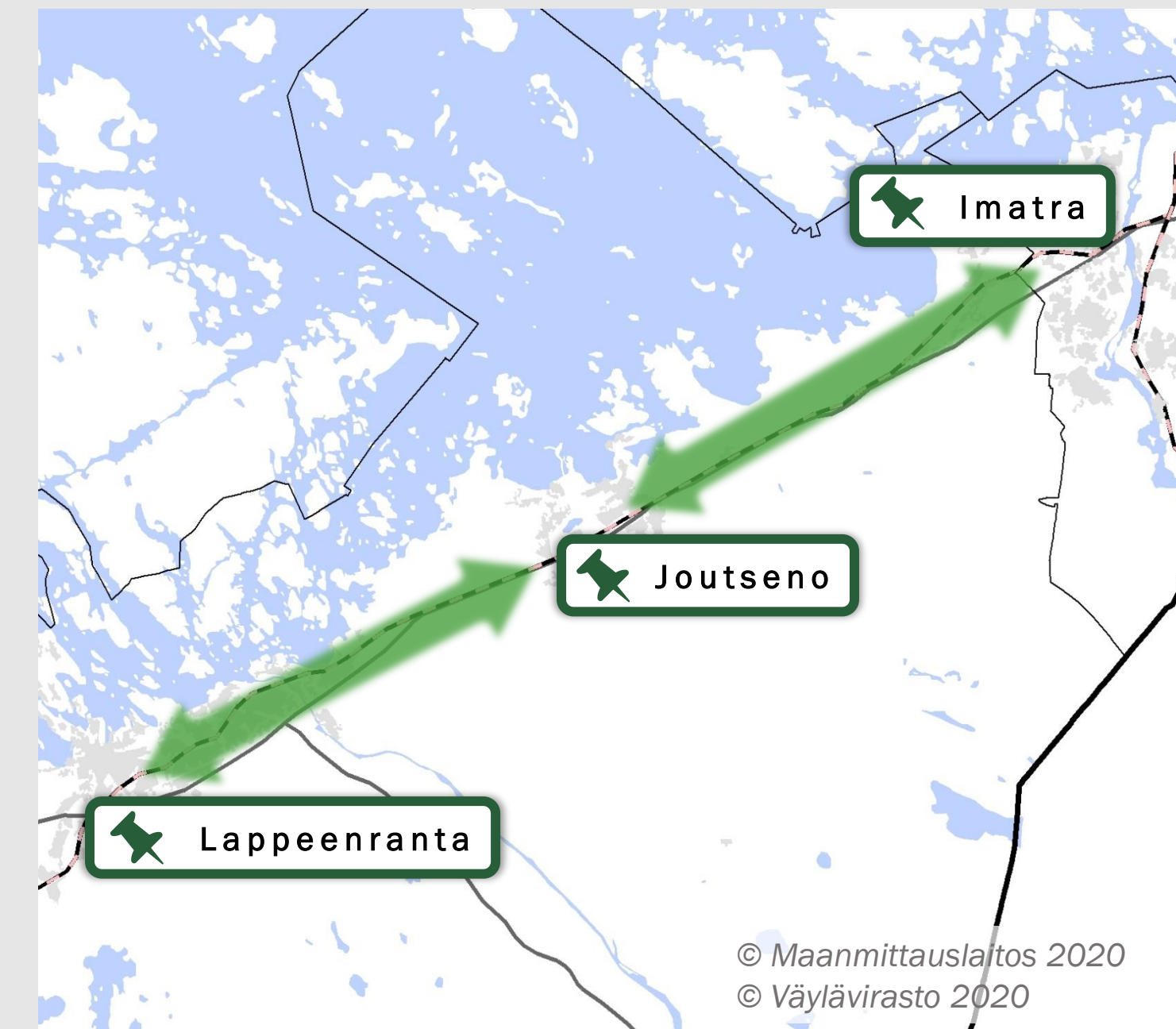
PUHTAUS

TURVALLISUUS

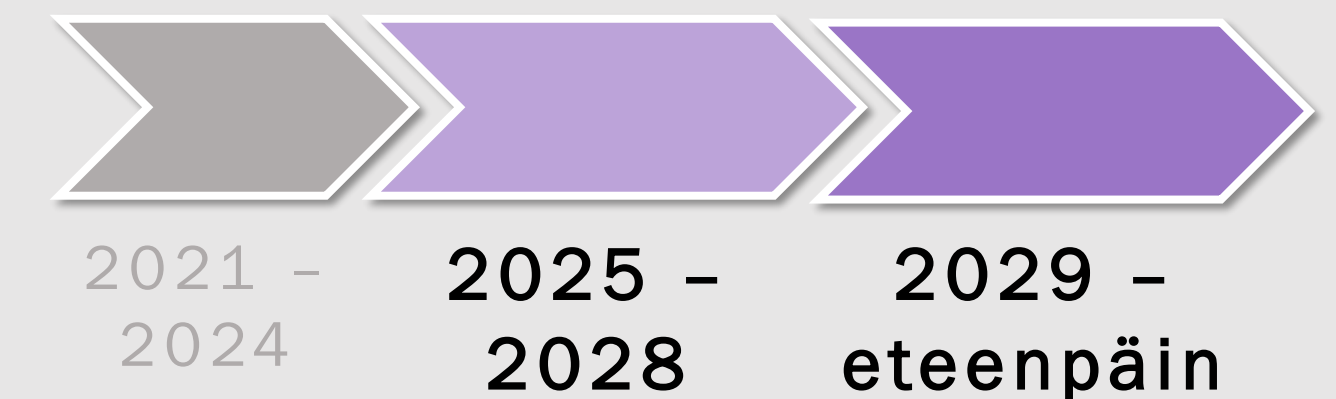
HYVINVOINTI

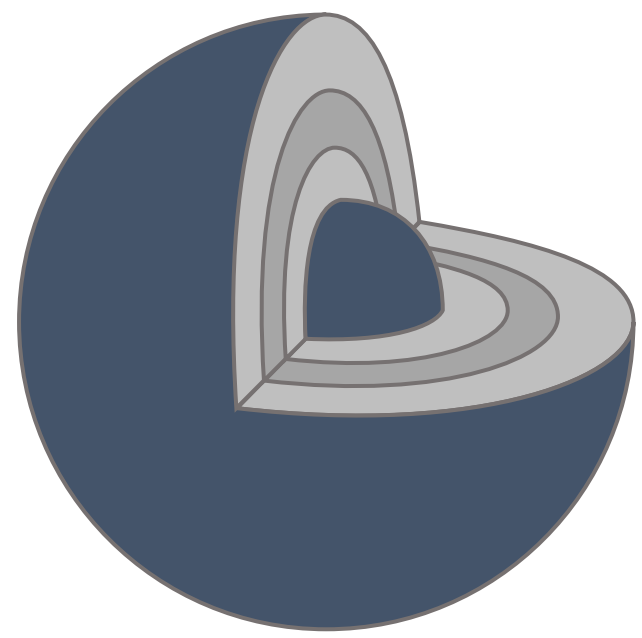
VASTUUTAHOT

Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

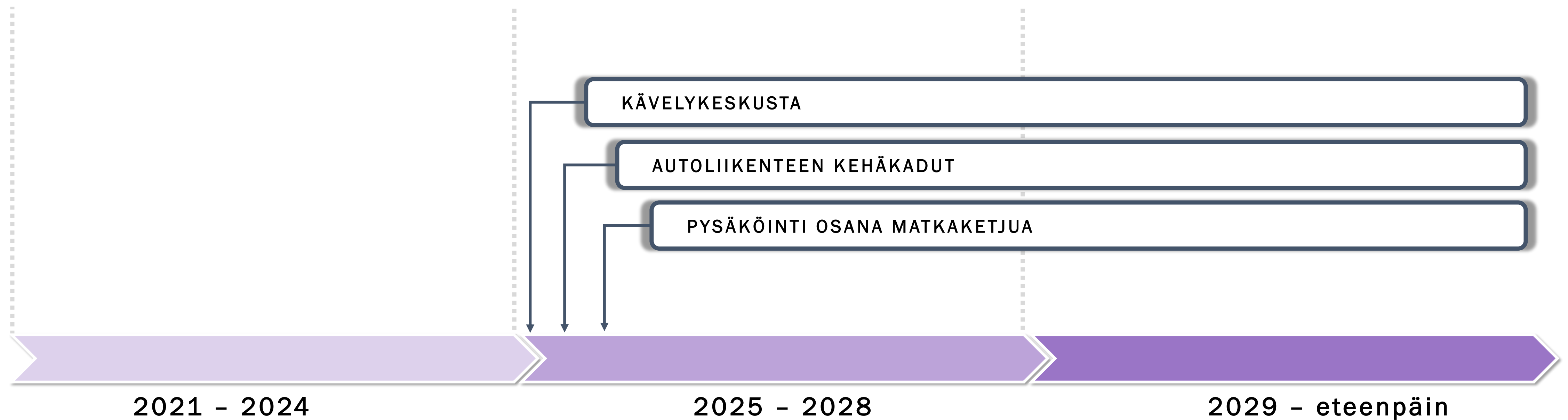

TOIMENPIDELUOKAT

Ydinkeskustan kehittämisloikka

Ydinkeskustan kehittämisloikka on erittäin merkittävä kokonaisuus, jossa nostetaan Lappeenrannan ydinkeskusta jalankulun, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen kannalta parhaaseen luokkaan. Toimenpiteillä tuodaan ydinkeskusta takaisin ihmisen mittakaavaan korostamalla sen kiinnostavia yksityiskohtia, lisäämällä viherympäristöä ja kävelyalueita sekä parantamalla saavutettavuutta kaikilla kulkutavoilla. Ydinkeskustan toimenpiteet linkittyvät kiinteästi **kestävien laatukäytävien** toimenpiteisiin, sillä laatukäytävät risteävät ydinkeskustassa. Sen laadukas toteuttaminen on kaiken edellytys.

Alla on esitetty **ydinkeskustan kehittämisloikkaan** liitettyjä toimenpiteitä ja niiden alustavaa aikataulutusta. Seuraavilla sivuilla kuvataan esitettyjen toimenpiteiden kytkeytyminen **kaupunkistrategian** arvoihin ja **kestävän liikkumisen pilareihin**.

KÄVELYKESKUSTA

Ydinkeskustan kehittämisloikka

Parannetaan ydinkeskustan viihtyisyyttä ja elävyyttä tekemällä olemassa olevista kävelyalueista esteettömiä ja kiinnostavia, kehittämällä tapahtumatarjontaa, kaupunkitaidetta ja palveluita, parantamalla paikallisliikenteen pääpysäkkejä ja niiden odotusalueita, erottamalla pyöräliikenne jalankulusta esim. pyöräkaistojen tai sekaliikenteen keinoin ja lisäämällä shared space -tilaa. Lisätään asukkaiden, yritysten ja yhdistysten mahdollisuuksia rohkeisiin kokeiluihin kaupunkitilan elävöittämiseksi.

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

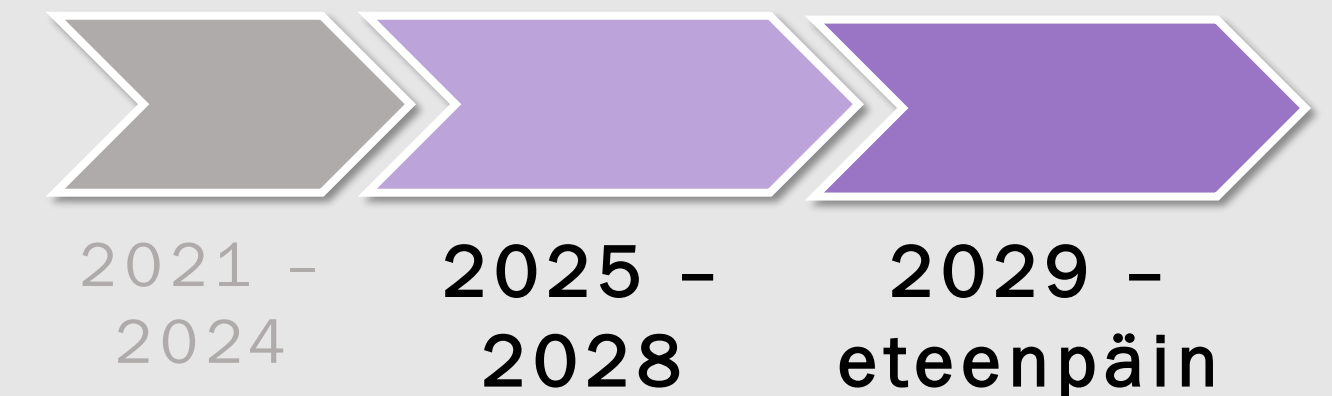
HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT

Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

AUTOLOIKENTEEN KEHÄKADUT

Ydinkeskustan kehittämisloikka

Parannetaan ydinkeskustan kehäkatuyhteyksiä siten, että autoliikenne on niillä priorisoitu erityisen sujuvaksi ja vähennetään siten ydinkeskustan läpiajoliikennettä. Varmistetaan, että kehäkadulta on kaikista suunnista lähestyttäessä helppo pääsy keskustan pysäköintilaitoksiin. Pysäköinninohjaukseen käytetään reaaliaikaista ja dynaamista opastusjärjestelmää. Kehäkatujen risteämispaikat kestävien laatukäytävien kanssa suunnitellaan erityisen huolellisesti.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

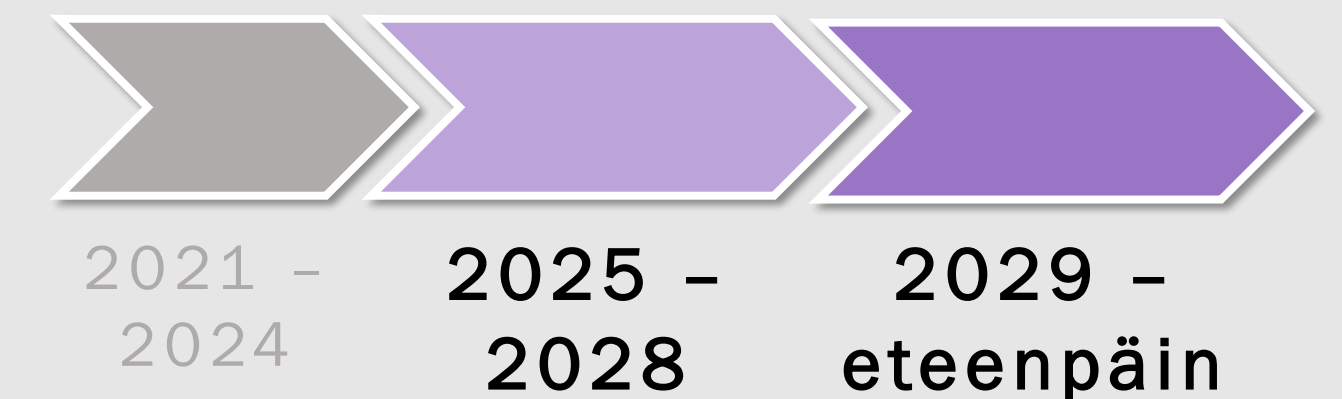

HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT
Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

PYSÄKÖINTI OSANA MATKAKETJUA

Ydinkeskustan kehittämisloikka

Ydinkeskustasta vapautuvaa tilaa hyödynnetään jalankulun, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen tarpeisiin. Pysäköinnin mitoitus lievennetään ydinkeskustan ja sen lähiympäristön kaavamerkinnoissä hyödyntämällä mm. keskitettyä pysäköintiä, nimeämättömiä pysäköintipaikkoja ja eriaikaiseen kysyntään perustuvaa vuorottaispysäköintiä. Pyöräpysäköinnin mitoitus tiukennetaan ja kaavamerkintöihin lisätään pyöräpysäköinnin laatuvaatimuksia. Pyöräpysäköintiä lisätään myös keskustan yleisille alueille.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

ELOISUUS

PUHTAUS

TURVALLISUUS

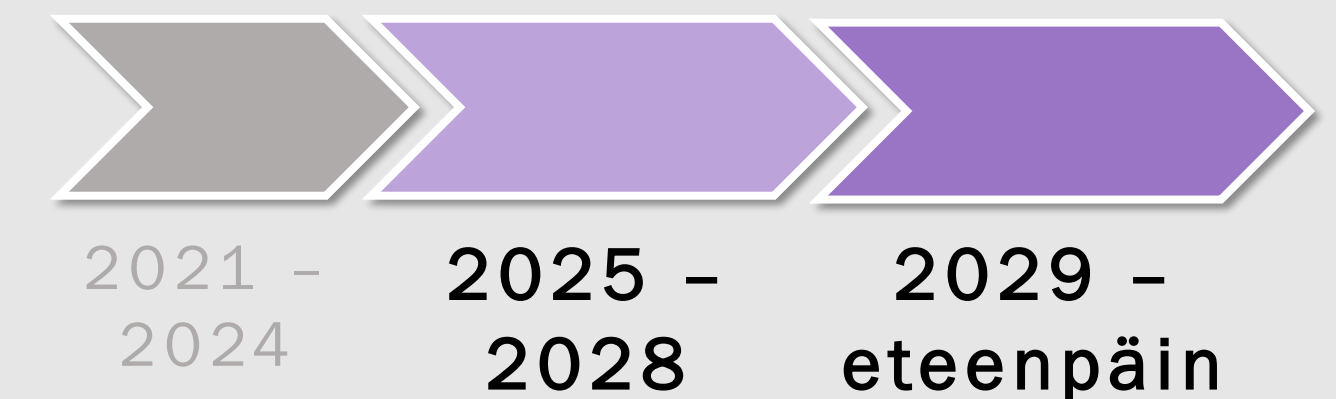
HYVINVOINTI

VASTUUTAHOT

Elinvoima ja kaupunkikehitys

AIKATAULULUOKKA

SEURANTA

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

SEURANTA

Toteutustapa ja mittarit

Lappeenrannan kestävän liikkumisen ohjelman toimenpiteiden toteuttamista ja niiden vaikuttavuutta tulee seurata säännöllisesti ohjelman valmistumisen jälkeen. **Seurannalla varmistetaan ohjelman jalkautuminen suunnitellusti kohti asetettuja kestävän liikkumisen tavoitteita.** Lisäksi seurantatieto lisää ymmärrystä toimenpiteiden vaikuttavuudesta ja toimii tukena myöhempien toimenpiteiden toteutuksen suunnittelussa. Seurannan toteutuksesta vastaa kestävän liikkumisen ohjelman edistämistä koordinoiva **poikkihallinnollinen työryhmä**, jolla on riittävät resurssit ja mandaatti seurannan toteuttamiseen. Seurannan tulokset raportoidaan vuosittain kaupungin päättäjille.

Ohjelman vaikuttavuutta arvioidaan seurantamittariston avulla. Vaikuttavuuden eli tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi on määritetty neljä päämittaria, yksi kutakin kestävän liikkumisen vision arvoa kohden. Päämittareiden seurannan rinnalla seurantaa ohjelman toimenpiteiden toteutumista erilaisin laadullisen ja määrällisen seurannan menetelmin. Toimenpiteiden seurantaa kehitetään tarkemmin toimenpiteiden suunnittelun ja jalkautuksen yhteydessä.

PÄÄMITTARIT

ELOISUUS

ELOISAN KAUPUNGIN
VILINÄSSÄ VIIHTYVÄT
PAIKALLISET JA VIERAILIJAT

Jalankulun, pyöräliikenteen ja
joukkoliikenteen yhteenlaskettu
kulutapaosuus:
> 55 %

*Tietolähde:
Liikkumistutkimus 4 vuoden välein*

PUHTAUS

LIKKUMINEN ON PUHDASTA
JA VÄHÄPÄÄSTÖISTÄ

Tieliikenteen
kasvihuonekaasupäästöjen
vähenemä vuoden 1990 tasosta:
> 60 %

*Tietolähde:
CO₂-raportti vuositason*

TURVALLISUUS

KESTÄVÄ LIKKUMINEN
ON TURVALLISTA JA
TURVALLISEN TUNTUISTA

Jalankulkijoiden tai pyöräilijöiden
henkilövahinkoon johtaneet
onnettomuudet vuodessa:
0

*Tietolähde:
Poliisin onnettomuustilasto vuosittain*

HYVINVOINTI

KAUPUNKILAISTEN HYVINVOINTI
LISÄÄNTYY AKTIIVISEN
LIKKUMISEN ANSIOSTA

Asukkaiden tyytyväisyys
liikkumisolosuhteisiin
asteikolla 1–5:
> 4,5

*Tietolähde:
Liikkumistutkimus 4 vuoden välein*

SEURANTA

Toteutustapa ja mittarit

Seurannan mittaristoa tarkennetaan ohjelman jalkauttamisen alkuvaiheessa. Se kytkeytyy voimakkaasi Tahtotila-luokan toimenpiteeseen ”Tilannekuvan ylläpito”, mutta myös muiden toimenpidekokonaisuuksien toteutuksen suunnitteluun. Tilannekuvan ylläpidon toimenpide toteutetaan siten, että se tukee ohjelman toteutumisen seurantaan. Tilannekuvan ylläpitoprosessi aloitetaan tilannekuvan mittareiden määrittelyllä ja tiedon keräämisen suunnittelulla. **Tavoitteena on tunnistaa ne mittarit, jotka kuvaavat parhaiten Lappeenrannan kestävän liikkumisen tilaa ja sen kehitystä, mutta myös kestävän liikkumisen ohjelman tavoitteiden toteutumista.** Tilannekuvan ylläpitoa suunniteltaessa kartoitetaan kaupungin saatavilla olevat seurantatiedot sekä tunnistetaan seurannan kannalta keskeiset puuttuvat tiedot, joiden kerääminen tulee käynnistää. Tyypillisesti seurantatietojen keräämisen sykli vaihtelee mittareittain niiden tietolähteistä riippuen.

Tilannekuvan ylläpito kytketään soveltuvien osien kaupungin olemassa oleviin seurantaprosesseihin, kuten Lappeenrannan kaupungin strategian indikaattoriin ”Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat”. Myös muiden ohjelman toimenpiteiden toteutuksen yhteydessä on tärkeää arvioida kulloisenkin toimenpiteen toteutumisen kytkeytyminen seurantamittaristoon ja arvioida mittariston täydennystarpeet.

Tilannekuva voidaan kytkeä Euroopan komission kestävän kaupunkiliikenteen indikaattoreihin, joita ovat esim.:

- Liikkumispalveluiden saavutettavuus
- Kulutapojen integraatio
- Jalankulun ja pyöräliikenteen käytön mahdollisuudet
- Joukkoliikenteen kohtuuhintaisuus
- Joukkoliikenteen esteettömyys
- Joukkoliikenteen käyttäjätyytyväisyys
- Liikenteen pienhiukkaspäästöt
- Liikenteen meluhaitat
- Liikenteen ruuhkautuminen ja viivästyks

LOPUKSI

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

MITÄ HORISONTISSA SIINTÄÄ?

Lappeenrannan kestävän liikkumisen ohjelma on tärkeä virstanpylväs kävelyn, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen aseman kohentamiseksi. Ohjelma pyrkii muuttamaan perinteistä autoliikennelähtöistä suunnittelufilosofiaa kohti modernia ihmislähtöistä ajattelua. Sen avulla on helppo perustella konkreettisten toimenpiteiden resursointia, suunnittelua ja lopulta toteuttamista. Ohjelmaa on tehty vahvassa poikkihallinnollisessa otteessa avoimesti asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa, ja se pohjautuu tiiviisti aiemmin tehtyihin strategioihin ja linjauksiin. Ohjelmalla voidaan sanoa olevan vahva mandaatti kaupunkilaisten ja kaupungissa vierailevien liikkumisen edistämiseksi entistä kestävämpään suuntaan.

Kestävän liikkumisen ohjelma ei kuitenkaan yksin riitä, vaan se on vasta alkusysäys matkalle kohti kunnianhimoista visiota. Ohjelman jälkeen on erittäin tärkeää, että erityisesti **Tahtotilan** alle merkittyjä toimenpiteitä päästään viemään eteenpäin osana jokavuotista toiminnan suunnittelua ja talousarvioprosessia. Elämme voimakasta liikkumisen murrosvaihetta, jota vauhdittavat hyvinkin voimakkaat ja pitkäkestoiset megatrendit kuten ilmastonmuutos, ikääntyminen ja työn muutos, mutta toisinaan muutos tapahtuu yllättävän nopeasti kuten koronapandemia on jo osoittanut. Siksi tulevaisuuden ennakointi on äärimmäisen haastavaa.

Tärkeintä on kuitenkin tunnistaa, että ihmisläheinen ja perusarvoja noudattava kaupunkiympäristön suunnittelu ei johda harhaan. Teknologiat ja menetelmät voivat muuttua, mutta ihmisten perustarpeet – sosiaalisuus, turvallisuus ja viihtyisyys – eivät muutu. Siksi tulevaisuuden menestyjäkaupunkina Lappeenranta on **eloisa, turvallinen ja puhdas paikka, jossa voidaan hyvin.**

KIRJALLISUUS- LUETTELO

Aiheen taustoitukseen

AIHEESTA LISÄÄ

Kansainväliset, valtakunnalliset ja alueelliset strategiat

- Valtakunnallinen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma (LVM 5/2018)
<https://www.lvm.fi/documents/20181/959445/K%C3%A4velyn%20ja%20py%C3%B6r%C3%A4ilyn%20edist%C3%A4misohjelma%20LVM%202018.pdf/2ad61cbf-960c-4f27-9f3f-575bfeacfa52>
- Pääministeri Marinin hallitusohjelma (Valtioneuvoston julkaisuja 2019:31) <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161931>
- Fossiilittoman liikenteen tiekartta (LVM050:00/2019–) <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162508>
- Valtakunnallinen 12-vuotinen liikennejärjestelmäsuunnitelma, tavoitteet ja strategiset linjaukset (LVM018:00/2019–) Luonnos:
https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f0ca36bc-e740-4ac4-accd-c244746849d5/5b1a3ed2-2ade-4e87-b318-cd9d1f1426ac/KIRJE_20201117125528.PDF
- Kansainväliset ilmastopöimukset ja niiden perustella laaditut Kansallinen energia- ja ilmastostrategia ja keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, energia, 4/2017)
<https://valtioneuvosto.fi/documents/1410877/3506436/Valtioneuvoston+selonteko+kansallisesta+energia-+ja+ilmastostrategiasta+vuoteen+2030.pdf>
- Etelä-Karjalan liikennestrategia (Etelä-Karjalan liitto 2020) https://www.ekarjala.fi/liitto/wp-content/uploads/sites/2/liikenne/Etela_Karjalan_liikennestrategia_2020.pdf
- Kaakkois-Suomen liikennestrategia (Kaakkois-Suomen ELY-keskus ym. 2020)
https://www.kymenlaakso.fi/images/Liitteet/ALUESUUNNITTELU/Liikenne/Kaakkois-Suomen_liikennestrategia_Raportti_080620.pdf
- Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus (Traficom 2016): <https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/julkaisut/valtakunnallinen-henkiloliikennetutkimus>
- Sustainable Urban Mobility Indicators (SUMI): https://ec.europa.eu/transport/themes/urban/urban_mobility/sumi_en

AIHEESTA LISÄÄ

Lappeenrannan kaupungin strategiat ja suunnitelmat

- Lappeenranta strategia 2033 <https://www.lappeenranta.fi/loader.aspx?id=4970295e-ab0e-4d22-bed9-6bff2325fcc8>
- Lappeenrannan ilmasto-ohjelma (täydennetään ohjelmaan lopulliseen sijaintiin)
- Horisontti – Lappeenrannan teemayleiskaava (tekeillä). <https://www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Rakentaminen-ja-maankaytto/Kaavoitus/Vireilla-olevat-kaavat/Osayleiskaavat/Horisontti--Lappeenrannan-teemayleiskaava>
- Liikenneturvallisuussuunnitelma (2018) <https://lappeenranta.fi/loader.aspx?id=8b6e4bde-ca49-43ed-98a2-fb8fe0901ab2>
- Lappeenrannan pyöräilyn kehittämisohjelma (2019) https://www.epressi.com/media/userfiles/82943/1568894473/lappeenrannan_pyorailyn_kehittamisohjelma.pdf
- Lappeenrannan joukkoliikennepoliittinen ohjelma vuosille 2018–2030 (2018) <https://www.lappeenranta.fi/loader.aspx?id=a876863e-0f32-4f75-a62f-1697c8cd7075>
- Lappeenrannan paikallisliikenteen asiakaskyselyt / Vuoden 2019 kysely: <https://www.lappeenranta.fi/loader.aspx?id=7cab75ab-09d7-49b2-9e9b-13a61d6523d2>
- Meijän City – keskustan kehittämissuunnitelma <https://www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Rakentaminen-ja-maankaytto/Kaavoitus/Ajankohtaista/Meijan-City--Lappeenrannan-keskustan-kehittamissuunnitelma->
- Lappeenrannan pysäköintipoliittikaselvitys (2019)